

Egyetemi Hallgatói Képviselet lapja

EGYETEMI HALLGATÓI KÉPVISELET

www.ehk.bme.h

XIV./1. 2016. február 22.

Amikor Hollandiáról és legfőképpen Amszterdamról beszélünk, a legtöbb embernek közhelyek sokasága jut az eszébe. Legális fűfogyasztás, városokat átszelő csatornák, biciklivel munkába igyekvő emberek...

Cikkünk a 14. oldalon

Megérte tüntetni a normális közoktatásért

"Klebelsberg Kuno ha ezt tudta volna, nem szervezte volna újjá a magyar oktatást Trianon után, hanem emigrált volna". Így összegezte egy középiskolai igazgató a Műhelynek, milyen állapotban van a közoktatás és a híres oktatáspolitikusról elnevezett KLIK. A tüntetések és petíciók úgy néz ki, végül célt érnek: a közoktatási államtitkár távozott, a minisztérium pedig hajlandó tárgyalni a javaslatokról...

Cikkünk az 8-9. oldalon

KEFIR-rel a kollégiumokban

A kollégiumi jelentkezés menete idén jelentősen megváltozott az utóbbi évekhez képest. A 2015/16os tanév tavaszi félévi kollégiumi helyeire már a KEFIR-en, vagyis a Kollégiumi Egységes Felvételi- és Információs Rendszeren keresztül pályázhattak a hallgatók. Az új rendszer fejlesztéséről, indulásáról és előnyeiről számolt be Nagy Renáta, az Egyetemi Hallgatói Képviselet kollégiumi referense.

Cikkünk a 3. oldalon

Megvan a kilencedik?

Amerikai csillagászok elméleti alapon bizonyítékokat találtak a Naprendszer kilencedik bolygójának létezésére. A találóan csak "Kilencedik bolygó" névre keresztelt hipotetikus objektum tényleges felfedezésére előreláthatólag még éveket kell várni. A Naprendszer peremvidékén keringő égitest tömege tízszerese, átmérője pedig akár a négyszerese is lehet a Földének.

Cikkünk a 11. oldalon

Az elvérző Budapest

Sajnálattal tudatjuk, hogy hoszszan tartó betegségben elhunyt a főváros egységes városképe, a tömegközlekedési hálózata ezekben a pillanatokban is haldoklik. Voltak próbálkozások a megmentésére, és egy ideig úgy is tűnt, hogy hatásosak lehetnek a beavatkozások. A munkagépek gyilkos karmai azonban legyőzhetetlennek bizonyultak. Nyugodjon békében!

Cikkünk a 7. oldalon

HIRDETÉS

MÜEGYETEMI FB.COM/MUEGYETEMIALLASBORZE ALLÁSBÖRZE BÖRZE KERESSJÓL!

2016. 03. 30-31.

BME Nyelvi Intézet hírei

A Nyelvi Intézetben az oktatott nyelvek száma mára már kilencre emelkedett: angol, német, francia, olasz, spanyol, portugál, orosz, japán valamint magyar mint idegen nyelv.

A nyelviskola öt szinten kínálja képzéseit az egészen kezdőtől a felsőfokig. A Műszaki Egyetemen továbbá választható még a holland is mint ingyen kredites nyelvi kurzus

A Nyelviskola beszédközpontú, szaknyelvi (business) tanfolyamokat, céges nyelvi tanfolyamokat is indít, továbbá külföldi munkavállalásra is vállal felkészítést. Az intézménynél próbavizsga tétele is lehetséges. Érdemes még tudni, hogy Cambridge nyelvvizsgára felkészítő tanfolyam szintén elérhető.

Ha valaki azon merengene, vajon milyen szinten beszéli az adott nyelvet vagy szeretné megtudni, hogy számára milyen fokozatú nyelvi kurzus lenne ideális, erre is adódik lehetősége. A GTK-n működő Idegen Nyelvi Központ megújította szintfelmérő dolgozatait, amelyek elérhetőek a honlapjukon a Tevékenység, Szintfelmérők fül alatt.

PÁL NOÉMI

NÉZŐPONT —

RÁDAI ZITA

A kiskakas és a tanulás

A vizsgaidőszakról mindig A kiskakas gyémánt félkrajcárja című népmese jut eszembe. Az egyetem félévről félévre új próbatételek elé állít minket, ahogy a török császár a kapirgáló ba-

romfit. A kiskakassal ellentétben minket nem a kútba, az égő kemencébe vagy a méhkasba vetnek, hanem a szorgalmi időszak közepétől lavinaként ránk zúduló beadandókkal, rajzokkal, zh-kal, majd vizsgákkal kell megbirkóznunk. Túlélési stratégiánk azonban meglepően hasonló.

Éjt nappallá téve lapátoljuk a fejünkbe a többszáz oldalas jegyzetek tartalmát, napokat töltünk egy-egy rajz vagy jegyzőkönyv elkészítésével. Sokszor csak egy hét áll rendelkezésünkre felkészülni egy vizsgára, és amint megszereztük az áhított jegyet, szükség van a merevlemezre a következő tárgy elraktározásához. "Szívd fel begyem a sok mechanikát!" – mantrázzuk a jegyzet fölött görnyedve. A tantárgy persze ízlés és szükség szerint helyettesíthető. A vizsgán gyorsan kell mozgósítani a megszerzett tudást, ekkor kezdődik az "Ereszd ki begyem...". Köztudott, hogy a vizsgát követően aznap már nem szabad tanulni, így mindenki a mentalitásának megfelelően próbálja kiheverni a traumát. Van, aki beül a haverokkal egy-két pofa sörre, más inkább pótolja a korábban elmaradt alváskrediteket. Másnap, tiszta fejjel indulhat ismét a jól bevált stratégia: "Szívd fel begyem a sok szerves kémiát!". Ez így megy tovább, amíg át nem verekedtük magunkat az összes előttünk álló feladaton, vagy véget nem ér a vizsgaidőszak. Az egyszeri hallgatóban, aki már pár félévet

lehúzott az egyetemen, és túl van néhány

kérdés, hogy nem tudna-e többet a képzés végén, ha fele ennyit kéne csak megtanulnia. Hiszen ember legyen a talpán, aki a végtelennek tűnő adathalmaz láttán könnyen átlátja, hogy mi az, amire a későbbiekben szüksége lesz, és mit lehet azonnal elfelejteni. A magyar felsőoktatásnak gyakran felróják, hogy sok szakon hatalmas lexikális tudást próbálnak átadni a hallgatóknak, és a képzés nem elég gyakorlatközpontú. Ez utóbbin még lehet segíteni, hiszen erre való a szakmai gyakorlat vagy a tudományos diákkör, már akinek marad ideje ezekre a sok tanulnivaló mellett. Azonban az előbbi probléma a hallgatók részéről aligha megoldható. Amit meg kell tanulni, azt meg kell tanulni, hiszen ez a diplomához vezető egyetlen út. Vajon megéri mindez? A mese végén, miután a kiskakas megbüntette a török császárt a bugyogójába eresztett darazsakkal, a kincseskamrában teleszívta a begyét arannyal, így elnyerte méltó jutalmát. Talán reménykedhetünk, hogy a mi történetünk is happy enddel zárul, és megtérülnek a tanulással töltött, hosszú évek.

tanulás-törlés cikluson, joggal merülhet fel a

MŰHELY

KEFIR-rel a kollégiumba

A kollégiumi jelentkezés menete idén jelentősen megváltozott az utóbbi évekhez képest. A 2015/16-os tanév tavaszi félévi kollégiumi helyeire már a KEFIR-en, vagyis a Kollégiumi Egységes Felvételi- és Információs Rendszeren keresztül pályázhattak a hallgatók. Az új rendszer fejlesztéséről, indulásáról és előnyeiről számolt be Nagy Renáta, az Egyetemi Hallgatói Képviselet kollégiumi referense.

Össze tudnád foglalni, hogyan működik a rendszer? Miben több ez, mint az elődje?

Az előző jelentkezési felület úgymond csak egy űrlapkezelő rendszer volt. A hallgatók regisztráltak, beléptek a felületre, majd kitöltötték a jelentkezésüket. Nagyjából ennyi történt. Ehhez képest az új oldalon címtáras bejelentkezést használunk, mellyel a kollégiumi felvételi eljáráshoz szükséges adatokat nem a hallgatóknak kell megadniuk, hanem a Címtáron keresztül a Neptun rendszerben tárolt adatok elérhetők. Ennek előnye, hogy a hallgatóknak nem kell sok azonosítót megjegyezniük, és több helyen is fel tudják használni a már rögzített adatokat (pl.: az Egységes Szociális Rendszer vagy az OHV oldalán).

Az oldal milyen előnyét hangsúlyoznád ki?

Az oldalnak rengeteg előnye van, melyek közül a későbbi továbbfejleszthetőséget emelném ki, hiszen így tudjuk a hallgatói igényekre szabni. Emellett a hallgatókkal való kommunikációt illetően is nagyon jól működik az oldal, ugyanis nem egy egyszerű email formájában, hanem a rendszeren belül tudjuk felvenni a kapcsolatot a jelentkezőkkel. Ha levelet küldünk egy diáknak, az eltárolódik az oldalon, és megjelenik a hallgató postafiókjában is. Ezen kívül a KEFIR a pályázóhoz minden eseményt időbélyeggel eltárol, így nagyon egyszerűen követni lehet azok időbeliségét.

Mi miatt kellett váltani?

Alapvetően az volt a koncepció, hogy egy egységes oldalt hozzunk létre. Korábban három különböző felület volt használatban: létezett egy a Gépészmérnöki Karon, egy a Villamosmérnöki és Informatikai Karon, a másik hat karnak pedig a már említett régi oldal állt a rendelkezésére. Szerettünk volna egy olyan felületet létrehozni, ami minden BME hallgatónak azonos szolgáltatást nyújt. A Kancellária is támogatott

A fejlesztők már ismerték az oldalt, hiszen az eddig használt VIK-es keretre épült. Egyikük azt mondta, hogy "egy Himalájányi kávét daráltak le és fogyasztottak el", míg elkészültek vele!

A pályázatok leadása tehát módosult. A pontozásban, elbírálásban történt változás?

Az új egységesített oldal mellett az őszi félévben, a rendszer fejlesztésével párhuzamosan az EHK megalkotta az Egységes Kollégiumi Felvételi Rendet. Kialakítottunk egy olyan felvételi szempontrendszert, ami az elsősökre vonatkozóan kimondja, hogy a karoknak egyenlő arányban kell köztük felvételt hirdetniük a szociális és a tanulmányi szempontok figyelembe vételével. A felsőbb éveseknél a korábban alkalmazottakhoz képest változás, hogy különböző kategóriákat hoztunk létre, melyek a tanulmányi, a szociális és a közösségi pontokra

A korábbi években bőven akadt ilyen. Az okozhatott volna problémát, hogy a tavaszi félévben kezdő külsős hallgatók később kapják meg a jelentkezéshez is szükséges Neptunkódot, de a KTH megnyugtatott bennünket, hogy még bőven idő előtt megkapják azt. Az egységesen alkalmazott határidőket az EHK a Kollégiumok Igazgatóságával közösen határozta meg.

Nagyon kíváncsiak voltunk arra, hogy a hallgatók hogyan fogják tudni majd használni az oldalt. A kiküldött Neptun üzenetek valamint az EHK honlapjára feltöltött útmutató azonban megtette a hatását, gördülékenyen és a határidőt betartva zajlott le a jelentkezés.

Milyen visszajelzéseket kaptatok hallgatóktól? Hogyan tudjátok kezelni a panaszokat? Sok hozzászólást kaptunk, már a névvel kapcsolatban is. Ami ezt illeti, sokáig gondolkodtunk rajta,

sal. Ebben az időszakban a kari kollégiumi referensek is folyamatosan elérhetőek voltak, és fogadták a kommenteket, kérdéseket.

Milyen formában tudjátok javítani a jelenlegi rendszert?

A rendszer nem javításra, hanem további tervezett funkcióbővítésre vár. Ezt jelenleg három ütemben tervezzük. Az első ütem a rendszer bevezetésével lezárult. A második lépés során több, a Kari Hallgatói Képviseletek munkáját megkönnyítő új funkcióval szeretnénk bővíteni a KEFIR-t. Ilyen lenne az automatikus vonalhúzás is, melynek lényege, hogy a hallgatók által megadott adatok alapján képes legyen az oldal magától kiosztani a kollégiumi férőhelyeket. Így jelentősen meggyorsulna a folyamat, hiszen a karoknak nem kellene külön-külön, hosszadalmas procedúrával, Excelben elkészíteniük a kiosztást. Szintén terv az is, hogy a szobajelentkezés is a felüle-

Aktuális munkák

Lean gyakornok 833 Ft/óra

Csomagolóeszközöket gyártó vállalatcsoport, magyarországi tagvállalata, keres termelésirányítási rendszer optimalizálására diákot.

Műszaki Projektvezető és Tanácsadó Gyakornok 942 Ft/óra

Nemzetközi háttérrel rendelkező, nagyvállalati elektronikus dokumentum és tartalomkezelésére, valamint portál megoldásokra specializálódott tanácsadó cég keres gyakornokot.

Alkalmazás és interfész programozás Bér megegyezés szeri

Bér megegyezés szerint C# programozót keresünk egy fiatalos, dinamikus csapatba.

Leltározás

750 Ft/óra- 950 Ft/óra Budapesti és vidéki Hipermarketekbe keresünk leltározásra diákokat.

Internal Sales gyakornok 1 176 Ft/óra

Elektronikai alkatrész disztribúciós világcég magyarországi irodája keres első sorban végzős vagy végzéshez közeli hallgatókat gyakornoki pozícióba!

Junior szoftverfejlesztő 1 905 Ft/óra

1998 óta egyedülálló szoftverfejlesztéssel és informatikai üzemeltetéssel foglalkozó cég keres diákokat.

Bolti értékesítő 750 Ft/óra

Építőipari termékeket forgalmazó boltba keresünk építész diákot Érdre.

Online Marketing Trainee 900 HUF/hour We are looking for motivated internship student.

Kasszadobozok javítása 750 Ft/óra Kasszák karbantartására és szerelésére keresünk műszaki érdeklődésű hallgatót.

Munkáinkra nappali tagozatos, aktív státuszú hallgatóként jelentkezhetsz fényképes önéletrajzzal.

MISZ Műegyetemi Iskolaszövetkezet 1111 Budapest, Műegyetem rkp. 3. K. ép. 1.em. 62. T: +36 1 463 1237 M: +36 20 250 0096

facebook.com/miszisz www.miszisz.hu

minden felhasználó számára egyszerűen értelmezhető felülettel jelenjünk meg.

Kik dolgoztak a KEFIR-en?

Az oldal fejlesztői VIK-es kollégista hallgatók. Hat ember tartozik a csapatba, akikkel folyamatosan tartjuk a mai napig a kapcsolatot. A teljes munka, melynek során a KEFIR jelenlegi állapotát kialakítottuk, szoros együttműködésben zajlott a kari kollégiumi referensekkel, az egyetemi hallgatói képviselőkkel és a fejlesztőkkel. Közösen találtuk ki az oldal megjelenését és működését.

épülnek. Emellett a karoknak egyfajta irányvonalat jelöltünk ki arra vonatkozóan, hogy különböző szempontok alapján hány hallgatót vehetnek fel: a tanulmányi alapra minimumot, a közösségi alapra maximumot határoztunk meg.

Mik voltak a tapasztalatok az első jelentkezésnél?

Szerencsésen, különösebb gond nélkül zajlott le az első jelentkezés. Az idei félévben kevesen voltak, akik kicsúsztak a határidőből, és utólag szerették volna leadni a pályázatot.

hogy maradjunk valami komolyabb hangzásnál, vagy kicsit viccesebbre vegyük a stílust. A KEFIR megnevezés megmarad az emberekben, hiszen rögtön elkezdenek gondolkozni azon, hogy miért KEFIR, mi köze van ennek a kollégiumokhoz.

A panaszok gyors orvoslására példaként tudnék említeni egy, a VBK-n előforduló "problémacsomagot", ahol több ember nem tudott belépni a rendszerbe. Ezt jelezték felénk, és a fejlesztők egy napon belül elő tudtak állni egy alternatív megoldásfunkciókat is beépíteni a rendszerbe, ami a kollégistáknak napi szinten jelentene előnyt, ezáltal kényelmesebbé téve a kollégiumi életüket. Gondolok itt például arra, hogy nyomon lehessen követni a szabad mosókonyhák számát vagy azt, hogy megtudják, érkezett-e postájuk. Szeretnénk, ha a harmadik fázisban már a Kollégiumok Igazgatósága, legfőképp a gondnokok is bekapcsolódnának a rendszer használa-

ten keresztül történjen.

Tervezünk olyan kényelmi

VARGA ÁGNES

4 KARRIER

Megtalálni az álommelót:

hidd el, lehetséges!

Neked sem a fénymásolás és a kávéfőzés ug-

rik be a gyakornokoskodásról, hanem való-

di szakmai feladatokra és tapasztalatokra

vágysz? Képesnek érzed magad arra, hogy

akár a saját határaidat is átlépve oldi meg

problémákat, működj együtt kollégáiddal

vagy cselekedj? Ha igen, akkor a Budapest

Bank többszörös díjnyertes gyakornoki prog-

ramjában a helyed! Arról, hogy mit várhatsz

a programtól, és hogy hogyan jelentkezhetsz

rá, Kelevéz Viktória, a bank szenior HR

Szerinted mi jellemzi a jó gyakornokot?

Mindenképpen szükség van az elkötelezettségre, általános gazdasági tájékozottságra, ezenkívül pedig fontos a folyamatos fejlődés és közösségi aktivitás is. Nem baj, ha elsőre nem tud mindent, hiszen hozzánk tanulni jön, így az sem baj, ha néha hibázik. Aki a fenti készségekkel rendelkezik, az előtt hamar megnyílnak a kapuk. Egyedül a gyakornokon múlik, mennyit profitál az itt töltött időből, és mi ehhez minden támogatást megadunk szervezeti szinten.

Elsősorban milyen szakok hallgatói találhatnak gyakornoki pozíciót a banknál?

Ezt esetünkben eléggé nehéz meghatározni, mivel számos munkakörbe keresünk gyakornokokat. Egyszerre 150, évente pedig átlagosan 250 alapés mesterképzéses diák dolgozik nálunk pénzügyi, informatikai, elemzési, HR, marketing vagy éppen agrár területen, így szaktól függetlenül érdemes tájékozódni az elérhető pozíciókról. Kivétel nélkül minden munkatársunk esetében törekszünk arra, hogy a tudásuknak és érdeklődésüknek leginkább megfelelő munkakörben helyezkedjenek el.

Ha valaki jelentkezni szeretne, mire kell figyelnie? Szükséges valamilyen tapasztalat?

Miután sok hallgató még nem rendelkezik munkatapasztalattal, nincsenek nagy elvárásaink, inkább az a fontos, hogy legyenek kellően motiváltak és nyitottak az új ismeretekre. Fontos tudni azonban, hogy a gyakornokaink legalább 6 hónapon át, heti minimum 20 órában dolgoznak nálunk, aminek eredményeként később felelősségteljes, önálló munkát is végezhetnek. Mivel rugalmas, kötetlen munkaidőben dolgoznak, az sem probléma, ha van heti néhány egyetemi, főiskolai órájuk, vagy esetenként el kell menniük vizsgázni.

Milyen tanácsot adna az állásinterjúra készülőknek?

Itt is ugyanazok az íratlan szabályok érvényesek, mint minden más állásinterjú esetében. Mivel hosszú távra tervezünk, az a célunk, hogy elégedettek legyenek nálunk a gyakornokok, ezért a legjobb, ha magukat adják az interjún. Fontos, hogy jó hangulatban teljenek a munkanapok, ezért nem árt, ha működik a kémia a csapatban. Összességében az ön- és piacismeretre, illetve a gondolkodásmódra vagyunk kíváncsiak, nem pedig arra, hogy

visszamondja, mi található a Budapest Bank honlapján.

menedzsere beszél.

Mi vár azokra, akik végül lehetőséget kapnak az egyik gyakornoki pozíció betöltésére?

Az itt töltött idő alatt megismerhetik az igazi "BB életérzést", azaz milyen egy olyan támogató munkahelyi környezetben dolgozni, ahol kiemelt figyelmet fordítanak a munkatársak folyamatos képzésére és a csapatépítésre.

A gyakornokok hogyan tapasztalhatják meg ezt a mindennapokban?

Gyakornokaink beillesz-

kedését két részből álló programmal segítjük. Ennek keretében egyrészt orientációs programot szervezünk számukra: az online és tantermi Iránytű program keretében olyan információkat osztunk meg velük, amelyek megkönynyítik beilleszkedésüket. Másrészt a bankban van egy úgynevezett Buddy programunk, amelyben a már nálunk dolgozó gyakornokok segítik az újabbakat. A gyakornokainknak rendszeres szakmai és közösségi programokat szervezünk, a bankon belül és kívül egyaránt.

Jellemzően milyen feladatokat kapnak a gyakornokok?

A Gyakornoki Program stratégiai szerepet tölt be a Budapest Bankban. Csak az elmúlt 2 évben több mint 60 gyakornokot vettünk fel teljes állásba, akik a csapat szerves részeként felelősségteljes munkaköröket töltenek be. Nagy hangsúlyt fektetünk a tudásmegosztásra, így a gyakornokaink akár a legnagyobb projektekben is részt vehetnek. A végső célunk az, hogy akár nálunk, akár máshol helyezkednek el a gyakornoki idő végét követően, a munkájuk során hasznosítani tudják a Budapest Banknál tanultakat, az itt töltött időre pedig büszkén, karrierjük egyik meghatározó állomásaként gondoljanak vissza.

A tapasztalatok mit mutatnak, mennyire eredményes ez a módszer a gyakornokok számára? A program sikerességét nem csak az jelzi, hogy múlt év eleje óta ötvenen a banknál indították el karrierjüket pályakezdőként, hanem az is, hogy bankunk idén a Colibri Internship Awards-on mind a zsűri, mind a közönség szavazatai alapján elnyerte a Legjobb Gyakornoki Munkahely címet, valamint nekünk ítélték meg a Portfolio.hu Finance különdíját is. Ezen túl a HR Innovátor pályázaton is második hellyel díjazták ezt a programunkat, de a legnagyobb sikerünknek a gyakornokainkból kialakult közösséget tartjuk.

Milyen, kifejezetten a pályakezdőknek szóló lehetőségek vannak a banknál?

A frissdiplomások számára öt különböző területen működtetünk utánpótlásés vezetőképző programokat. Ezek jellemzően egy-kétévesek, és rotációban megszerezhető tapasztalatokra épülnek. A résztvevők fejlődését folyamatosan támogatjuk és értékeljük, a program befejezését követően pedig érdeklődési körüknek megfelelő területen kezdik szakmai pályafutásukat. Kiemelkedően fontos ezen felül az általános és vezetői készségek fejlesztése is, amely a nálunk elérhető tréningek esetében mindig az adott munkakörben dolgozók igényeihez igazodik.

(X)

A Gyakornoki Program stratégiai szerepet tölt be a Budapest Bankban. Csak az elmúlt 2 évben több mint 60 gyakornokot vettünk fel teljes állásba, akik a csapat szerves részeként felelősségteljes munkaköröket töltenek be.

"

MŰHELY
XIV. évfolyam 1. szám

K, mint konzisztórium

Egy új testülettípussal gazdagodtak a felsőoktatási intézmények január végétől, melyek amellett, hogy a társadalom, a gazdaság és az intézmények között közvetítik az igényeket, egyetértési jogot gyakorolva a stratégiai döntések meghozatalát is elősegítik az egyetemek, főiskolák számára.

A tavaly tavasszal indult kezdeményezés bekerült a nemzeti felsőoktatási törvénybe, majd 2015. szeptember 1-jén életbe lépett. Ennek nyomán idén januártól a felsőoktatási intézmények egy új tanácsadói testülettípussal bővültek: a konzisztóriumokkal. A testület tagjai az adott létesítmény kancellárja, rektora és a fenntartó (az oktatásért felelős miniszter) által

A konzisztórium egy független, vagyis az egyetemmel jogi viszonyban nem, csak szakmai kapcsolatban álló szakemberek alkotta testület, amely az egyes döntésekért nem tartozik felelősségvállalással, s azokat nem is vétózhatja meg, ám egyetértési joggal bír. Tehát egy adott ügy a konzisztórium egyetértésével kerülhet csak az egyetem szenátusának napirendjére. A tagok intézménytől kaphatnak javadalmazást. A cél a felsőoktatási intézmények stratégiai, nem pedig operatív döntéshozatalába bekapcsolni a gazdasági szereplőket. Az egyetértési jog biztosítja, hogy az egyetemek, főiskolák hosszú távú működését meghatározó kérdésekben a testület folyamatos visszacsatolást ad a rektor és a kancellár mellett az egész intézmény számára. Kifejezhetik, hogy a meghozott döntésekről mi a véleményük. A kabinet által megválasztott delegáltak feladata a társadalomból, a kormány felől érkező szükségletek "csatornázása" az egyetemek, főiskolák felé, valamint vice versa az intézmények kifelé való reprezentá-

A markánsan eltérő véleményeket kiváltó testülettípusnak történelmi gyökerei vannak. A XVII. század második felétől az akadémiai oktatási-kutatási tevékenység és a király által kinevezett tagokból álló külön fenntartói testület munkája kettévált. Az utóbbit konzisztóriumnak nevezték, amely a királynak tartozott

delegált további három személy. A "külső" küldöttek megválasztására az érintett felsőoktatási intézmény gazdasági-társadalmi környezetét meghatározó szervezetei, maga a felsőoktatási intézmény továbbá annak hallgatói önkormányzata tehet javaslatot Az emberi erőforrások minisztere, Balog Zoltán által kijelölt delegáltak személyéről idén január 26-án kaptak írásos tájékoztatást a felsőoktatási intézmények, így az újonnan született testület már fel tud készülni első ülésére, működési rendjének kialakítására, s eleget tud tenni a jogszabályban foglalt kötelezettségeinek.

küldetése öt évig tart, és olyan kérdésekbe lesz beleszólása, mint például a rektorjelöltek indulása – ha öt jelöltből hármat támogat, akkor az a három személy kerülhet a szenátus elé. Az egyetem stratégiai jellegű dokumentumainak (intézményfejlesztési terv, beszámoló, elkészített költségvetés, vagyongazdálkodási terv) és az egyetemi cégek alapításának, abból való részesedésének esetében szintén gyakorolhatja egyetértési jogát.

A konzisztóriumok átveszik az eddigi gazdasági tanácsok helyét, tagjainak azonban nem jár automatikusan külön honorárium, de az adott felsőoktatási beszámolással – vagyis a fogalom nem új keletű a magyar történelemben. A mostanában hangoztatott vélekedések, amelyek a konzisztóriumok felsőoktatási intézményekbe történő beágyazását ellenzik, szintén a testület patinás múltjával érvelnek. Sokan az intézményi autonómia további csökkenését látják a konzisztóriumok megalakulásában. Ugyanakkor a Szegedi Egyetem konzisztóriumának első ülése előtt az intézmény rektora a testületet a jól működő német példa alapján az egyetemi autonómia kiváló eszközének nevezte.

CSATÁR RITA

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Balog Zoltán által delegált konzisztóriumi tagjai

Fodor István - az Óbudai Egyetem tanácsadója Kaliszky András - a Raiffeisen Bank Hungary Zrt. vezérigazgató-helyettese Eppel János - a Porsche Hungária ügyvezető igazgatója

• Egyetlen államtitkárság alá szervezik az oktatásügyet

Az országos méreteket öltő pedagógustiltakozások után szervezeti átalakítások történtek az oktatásügyben. Czunyiné Bertalan Judit köznevelésért felelős államtitkár a jövőben kormánybiztosként folytatja munkáját. Feladatait Palkovics László vette át, aki február hatodikától - mint oktatási államtitkár - a felsőoktatáson túl a közoktatás irányításáért is felel. Palkovics a két terület egy államtitkárságba integrálásától az oktatás versenyképességének erősödését várja. Továbbá kiemelte, hogy a köznevelésnek jól képzett diákokat kell kibocsátani, akik az egyetemeken megállják a helyüket, valamint a munkaerőpiac követelményeinek megfelelő kompetenciákkal is rendelkeznek. Ennek érdekében az államtitkár nagyobb szerepet szán a felsőoktatási intézményeknek a köznevelés területén.

• Képzési központok alakulnak vidéken

A tervek szerint ez év szeptemberétől több vidéki városban új, a helyi igényeket kielégítő felsőoktatási képzések indulhatnak. A kezdeményezés célja a hátrányos helyzetű régiók versenyhelyzetének javítása és a helyi fiatalok elvándorlásának mérséklése azáltal, hogy az adott térségben történő boldoguláshoz alapot adó szakmai tudást biztosítják. A képzési kínálat magában foglal egészségügyi, gazdasági, műszaki és informatikai szakokat egyaránt. Az oktatás infrastrukturális hátterét a közösségi felsőoktatási képzési központok (kfkk) adják, amelyek nem új főiskolák vagy egyetemek lesznek, hanem államilag elismert felsőoktatási intézmények együttműködésével állnak fel. A központok fenntartásáról gondoskodhatnak a települések önkormányzatai, gazdálkodó szervezetek vagy akár egyházak is. Az Oktatási Hivatal eddig Sümegen, Kisvárdán, Siófokon és Hatvanban vett nyilvántartásba és adott működési engedélyt kfkk-k létrehozására. Az utóbbi városban a BME villamosmérnöki alapképzését is regisztrálták.

• Emelkedhetnek a hallgatói juttatások

A felsőoktatási államtitkár január végén jelentette be, hogy tárgyalásokat kezd a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájával a hallgatói juttatási rendszer átalakításával kapcsolatban. A HÖOK még novemberben hozta nyilvánosságra a 2015 tavaszán végezett, a hallgatók bevételeire és kiadásaira vonatkozó reprezentatív adatgyűjtésének eredményeit. Eszerint egy hallgató átlagos havi bevétele 50 000 Ft, amelynek töredéke származik az ösztöndíjakból. Főként a szülők anyagi segítsége, illetve munkavégzés-

ből származó juttatások járulnak hozzá ehhez az összeghez. Gulyás Tibor, a HÖOK elnöke szerint a tanulmányi ösztöndíjak és a szociális támogatások rendszerének újragondolása elkerülhetetlenné vált. Elsődleges szempont, hogy a rászorulók és a jól teljesítők ne kerüljenek hátrányos helyzetbe a kedvezőtlen anyagi feltételek miatt. A HÖOK ennek érdekében az eddigi támogatások megduplázását javasolja, figyelembe véve, hogy az utazási, lakhatási és tanulmányi költségek növekedését nem a megfelelő mértékben követte az államtól kapott normatív támogatás összege.

• További változások a felsőoktatási szakkínálatban

Befejeződött a felsőoktatási szakok képzési és kimeneti követelményeinek (kkk) áttekintése, a tavasz folyamán pedig miniszteri rendelet is születik a változtatásokról. Az egyetemek és főiskolák ennek megfelelően dolgozzák át a vonatkozó dokumentációkat legkésőbb 2017 nyaráig, hiszen jövő szeptembertől már a megújult szerkezetben indulnak a képzések.

A kkk-k áttekintése a felsőoktatási stratégia jegyében valósult meg tudományos, akadémiai, intézményi és munkaerő-piaci szempontok, illetve a társadalmi érdekek figyelembe vételével, így az átalakítási folyamat első szakaszában a rektori konferencián és külső szakmai szervezeteken túl a munkaadók is részt vettek - közölte Maruzsa Zoltán, az Emberi Erőforrások Minisztériumának miniszteri biztosa. A szakok tartalmának

átdolgozása 2015-ben kezdődött, azóta összesen 12 szakbizottságban zajló munka eredményeként 481 alap- és mesterszakról valamint felsőoktatási szakképzésről készült anyag. Ugyancsak a munkaerőkereslet által szabott szempontok voltak irányadóak a minimálistól eltérő, a magyar állami ösztöndíj feltételeként elérendő felvételi ponthatárok meghatározásánál. Egyes képzéseknél ettől függően lett magasabb (pl. az anglisztika, a pszichológia, a szociológia esetén) vagy éppen alacsonyabb (gazdasági képzések, gyógyszerész szak) a bekerülési küszöb.

BÁRKOVICS GERGŐ

MŰHELY

MEGKÉRDEZTÜK MEGKÉRDEZTÜK

Mivel töltötted a plusz egy hét szünetet?

Gyarmathy Ákos

Doktorandusz hallgatóként nem igazán éreztem, hogy kaptunk plusz egy hetet az újabb szorgalmi időszak előtt. Ellenben, ha mégis kapnék egy kis pihenőt, akkor is valószínűleg a kutatásaimmal foglalkoznék, és publikációkat írnék. Egyébként már a téli szünet alatt is

folyamatosan írtam és dolgoztam. Szerencsére már nem sok van hátra a képzésből, bár vannak olyan tényezők is, amiket nem tudok befolyásolni, mint mondjuk az opponens vélemények, így nem tudom pontosan, hogy mikor is lesz vége.

Szemesi Tamás

Otthon voltam a héten a családomnál, Siófokon. Így most több időt tudtam velük tölteni, de nem csináltunk semmi különöset. Most is csak a kollégium miatt vagyok Budapesten, habár nem költözöm másik szobába, de így is alá kell írnom néhány papírt. Személy

szerint én jobban örülnék inkább egy tavaszi szünetnek, mindegy, hogy mikor, csak legyen egy kis pihenésre szánt idő a félév közben is.

Németh Csaba

Nem régen fejeztem be a mesterszakot, és jelentkeztem doktorandusznak. Nálunk az oktatók között nem nagyon lehetett érezni, hogy hosszabb szünet van. Hasonlóan folyt a munka, talán csak annyi pozitívumot emelnék ki, hogy nyugodtabb volt ez az időszak,

hiszen a diákok pihentek, mi pedig így a saját dolgainkra koncentrálhattunk. Viszont, ha lenne egy hét szünetem, azt is maximálisan ki tudnám használni: zenélnék, sportolnék, és a barátnőmmel foglalkoznék.

Grózinger Leila

Az egyetem mellett dolgozom is, ügyfélkiszolgáló vagyok egy nyomdánál, így ezen a héten dolgoztam. Nem volt időm sajnos semmilyen különlegesebb programra. Azonban annak örülnék, ha ez a plusz egy hét valamikor a félév közben lenne. Szerintem az

volna a legjobb, ha a vizsgaidőszak előtt lenne egy kis pihenő, valamikor május végén vagy június elején.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: ISTVÁN ADRIENN FOTÓ: BAKI MIHÁLY

Balogh Lajos

Éppen az imént magyaráztam el az egyik barátomnak, hogy ez mindig is így volt, de úgy látszik, tévedtem. Jelenleg végzős mesterszakos hallgató vagyok, ráadásul pont egy olyan időszak után, amikor nem volt vizsgánk, így nem tűnt fel, hogy kaptunk plusz egy hetet.

Labormunkával és szakirodalmazással telt ez az időszak. Néhány félévvel korábban biztosan örültem volna ennek a kis szünetnek, és valószínűleg otthon töltöttem volna a családommal tanulásmentesen.

Pozsgai Péter

Meglátogattam az összes rokonomat, akikhez nem volt időm eljutni a félév során. Kifejezetten örültem ennek a plusz egy hétnek, mert így lehetőségem volt átgondolni, hogy milyen lesz az órarendem, illetve így több időm volt otthon játszani a macskámmal, mivel

már nagyon régen láttam. Persze jobban örülnék, ha félév közben lenne ez az egy hét, még ha nem is pihenésre használnám, hanem inkább arra, hogy utolérjem magam a tanulás terén.

MŰHELY XIV. évfolyam 1. szám KÖZÉLET 7

Az elvérző Budapest

Sajnálattal tudatjuk, hogy hosszan tartó betegségben elhunyt a főváros egységes városképe, a tömegközlekedési hálózata ezekben a pillanatokban is haldoklik. Voltak próbálkozások a megmentésére, és egy ideig úgy is tűnt, hogy hatásosak lehetnek a beavatkozások.

A munkagépek gyilkos karmai azonban legyőzhetetlennek bizonyultak. Nyugodjon békében!

Képzeletbeli gyászjelentésünket jó pár esemény ihlette. Fonódik a villamos, elbúcsúztattuk a 86-os buszt, fuldoklik a Széll Kálmán tér, és hála a 4-es metró sűrű megállóinak, a háromszáz méteres távolságokat már nem kell gyalog megtennünk. A budapesti lakosok mozgalmas és építkezésekben gazdag éveket tudhatnak maguk mögött. Kérdés, hogy mi jön még.

A Déli pályaudvar lebontásának tervéről már évek óta lehet hallani. Nemrég maga Tarlós István, Budapest főpolgármestere is azon véleményének adott hangot, hogy támogatná az ötlet megvalósulását. Az elképzelések szerint a főépület helyén a Vérmező park folytatása, a sínek felszedésével nyert téren pedig parkoló létesülhetne. Korábban azt is felvetették, hogy az évek óta tervezett budai szuperkórház épülhetne fel a helyén. Ám ezek csak elképzelések.

A Szuperkórház

Mi is tulajdonképpen a budai Szuperkórház? Először 2007-ben Horváth Csaba, akkori fővárosi alpolgármester vetette fel, hogy Budapestnek szüksége lenne egy olyan egészségügyi intézményre, ahol a betegek egy helyen és a legkorszerűbb keretek között kaphatnák meg a szükséges kezeléseket. (Az épületet ekkor még a Nagyvárad térre tervezték.) Tényleges beruházás azóta sem történt, viszont a lehetséges helyszínek folyamatos vita tárgyát képezik. Felvetődött még a János kórház, az OPNI és a Sportkórház Alkotás úton található befejezetlen és üresen álló épületének ezirányú hasznosítása is. Kétségkívül ez utóbbi lenne a legköltséghatékonyabb megoldás, ám a befutó máig kérdéses. Evvel párhuzamosan viszont jelenleg is zajlik az úgynevezett Korányi projekt, aminek keretében a Semmelweis Egyetem Üllői úton található Külső Klinikai Tömbje és a II. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika közé egy hétemeletes Központi Betegellátó épül helikopter-leszállópályával. A munkálatok a befejezéshez közelednek, már csak a műszerek telepítése és a használatbavételi engedélvek kiadása van hátra. A tervek szerint mindez 2016 nyár

végére megvalósulhat. Sokan megkérdőjelezik, hogy van-e értelme egy új épületegyüttesbe invesztálni, amikor a meglévőek fejlesztésére sincs elegendő anyagi forrás.

A Városliget

A legnagyobb tervezett beruházás a Városliget jelenlegi arculatának teljes átformálása. Egy, a bécsi múzeumnegyedhez hasonló komplexumot szándékoznak létrehozni éttermekkel, különböző szórakoztató és művészeti egységekkel. A beruházás részeként négy új kulturális intézmény épülne fel: a Néprajzi Múzeum, a Magyar Zene Háza, az Új Nemzeti Galéria és a Városligeti Színház. Emellett számos műemlék is megújulna. (Nagy port kavart, hogy az Új Nemzeti Galéria megtervezésére beérkezett pályaművek közül a japán SANAA tervezőiroda koncepciója került ki nyertesen.

A további épületekre benyújtott pályázatok elbírálása jelenleg is zajlik.)

A Sorsok Háza

Már megvalósult projektnek tekinthetjük az egykori Józsefvárosi pályaudvar helyén megálmodott Sorsok Háza elnevezésű épületegyüttest. Tervezett funkcióját tekintve a Páva utcai Holokauszt

kivitelezése helyett. Az alapdokumentumnak nem részei a rövidtávú és konkrét elképzelések. Név szerint a 3-as metró rekonstrukciója, a Fővárosi Állat- és Növénykert megújítása és a Margitsziget modernizálása. 2014-ben elfogadták az ehhez kapcsolódó középtávú tervezeteket is, melyekben három fő csoportot neveztek meg. A Duna menti területek összehan-

Dokumentációs Központ és Emlékgyűjtemény (HDKE) bővített változata lenne, bár tavaly tavaszi elkészülése óta üresen áll. Máig nem született megegyezés arról, hogy pontosan minek, milyen kontextusban és milyen céllal kéne helyet kapnia benne, míg számos szakértő történész építészetileg is zavarosnak találja.

BUDAPEST 2030

A fentebb említett, készülő vagy már elkészült beruházások, csak szálak egy hatalmas szénakazalban. 2013 áprilisában elkészült egy átfogó terv, ami a BUDAPEST 2030 nevet viseli. A dokumentumban azokat a hosszútávú célokat gyűjtötték össze, amik a város demográfiai és társadalmi változásaira is nagymértékben reflektálnak. Kiemelik benne, hogy az európai normákhoz hasonlóan a terv a meglévő ingatlanok és az infrastruktúra fejlesztése újak

golt korszerűsítését, a szociális város-rehabilitációt és a barnamezős területek magasabb hasznosítási arányát. Az első a folyó menti kerületekkel foglalkozik, és a Duna minél nagyobb és sokrétűbb hasznosítását tűzte ki célul, emellett az árterek fejlesztése is előreirányzott. A szociális városrehabilitáció témakörébe tartozik például a közbiztonság javítása, a drogfogyasztás veszélyeiről való széleskörű tájékoztatás és az egységes lakáspolitika kialakítása is. A barnamezős területek nevet viselő koncepció elsősorban a már meglévő és kihasználatlan gyárépületek és ipartelepek újragondolásával foglalkozik. Hosszasan taglalja, hogy miként lehetne újra használatba venni, és többek között művészeti célokra átalakítani azokat.

Az esztergomi vasútvonal

2015-ben végre átadták a teljes esztergomi vasútvonalat. A felújítás hosszú évekig tartott, és a befejezés dátumát időről időre elhalasztották. A munkálatokat a környéken lakók komolyan megszenvedték, de az építkezés legnagyobb vesztese egyértelműen a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Piliscsabai kampusza volt. A vasútvonal lezárása óta a diákok száma kevesebb, mint a felére apadt, mivel a jelentkezők száma jóval alulmaradt a megszokotthoz képest a nehézkes megközelítés miatt. Több szakot a Mikszáth Kálmán téren lévő épületbe helyeztek át, ami hatalmas zsúfoltsághoz vezetett. Az agglomerációból ingázók számára még közel sem ért véget a rémálom, mert a szakaszt – még ha részlegesen is – ismét lezárják, hogy megkezdhessék a villamosítási munkálatokat.

Az olimpia

A fővárosi önkormányzat 2014 júniusában döntést hozott arról, hogy támogatja a 2024-es budapesti olimpia megszervezését. Egy évvel később a közgyűlés elfogadta a terveket, amik mindenki számára nyilvánosak. Sok más mellett szerepel benne a csepeli HÉV ideiglenes megszüntetése és villamosokra cserélése is. Avval érvelnek a szükségessége mellett, hogy így

átszállás nélkül, kötött pályán lehet majd eljutni a belvárosba. Borbély Lénárd fideszes polgármester szerint ez a helyiek régi álma, ami megvalósulhat, még ha csak három hétre is. Sikeres szereplés esetén ebbe a városrészbe képzelik el a későbbiekben az olimpiai falut, a sajtó képviselőinek szállását és az atlétikai számoknak otthont adó visszabontható stadiont is.

A sportrendezvényekhez köthető nagyszabású befektetések közül még érdemes megemlíteni a Dagály strandon a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő finanszírozásában épülő komplexumot, ami a 2017-es vizes világbajnokságnak fog helyet biztosítani. A tervezett fejlesztések költségeinek fedezésére 24,5 milliárd forintot különítettek el, amit 2015 májusában a duplájára emeltek. Kérdés, hogy a beruházások bele fognak-e férni ebbe a keretbe.

Megszépül még a rakpart, a Hajós Alfréd, a Császár-Komjádi és a Széchy Tamás uszoda is. Gyalogos híd létesül a pesti oldal és a Margitsziget között. A tervek szerint a toronyugrók pedig nem máshova, mint a Parlamenttel szemben a Dunába süllyesztett medencébe fognak ugrani. Arra a problémára viszont még nem sikerült megoldást találni, hogy az éppen akkor lezárni tervezett 3-as metró helyére pontosan milyen tömegközlekedési eszközöket fognak beállítani, hogy az érdeklődők zökkenőmentesen közelíthessék meg a létesítményeket. A rendezvény hatalmas presztízsértékkel bír, mert sikeres lebonyolítás esetén nagyobb eséllyel indulunk az olimpia szervezési jogaiért is. Ezt a kormány is tudja, ezért igyekeznek minden lehetséges forrást biztosítani, hogy minden a tervek szerint alakulhasson a későbbiekben.

Mindig is voltak, és lesznek is építkezések a városban. Ez elkerülhetetlen. Kérdés, hogy az itt élők meddig fogják elviselni, hogy a mindennapi életükben ilyen mértékű a bizonytalanság, és nem tudni, a munkahelyükként szolgáló épület holnap állni fog-e még, vagy esetleg egy sportlétesítmény emelkedik a helyén.

KULCSÁR DOROTTYA

8 KÖZÉLET

Megérte tüntetni a normális közoktatásért

A középiskola, amelyiknek az igazgatójától idéztem, elsőként állt be a miskolci Herman Ottó Gimnázium felhívása mögé. Állítása először drámai túlzásnak tűnt, de csak addig, amíg el nem kezdte sorolni a részleteket: az iskolában egy hete nincsen papír, csúszik a tanárok kifizetése, az öltözőszekrények használhatatlanok, kevés a mosdó, nincs hely a mindennapos testnevelést megtartani, az épület pedig életveszélyes. Nem egy borsodi faluban vagyunk, hanem az ország erősebb gimnáziumai közé tartozó Teleki Blanka Gimnáziumban, a Városliget mellett. Az iskola tanárai és diákjai nagy szerepet játszottak abban, hogy országos téma legyen a közoktatás katasztrofális helyzete: a külön erre létrehozott portálukon már több mint 30 ezren, tanári karok, szülői közösségek, diákok és magánemberek csatlakoztak

az oktatási rendszer felülvizsgálatát sürgető felhíváshoz.

Félkarú, impotens óriás

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központot azért alapították 2012-ben, hogy az addig önkormányzati tulajdonban lévő, gyakorlatilag az összes nem alapítványi, privát vagy egyházi közoktatási intézményt egységes állami fenntartó alá terelje. Fontos leszögezni, hogy már a 2000-es évek második felében felmerült az igény az állami kézbe vételre: több önkormányzat is hatalmas adósságokat halmozott fel, és nem tudta tovább fenntartani az iskoláit, az államtól kért segítséget, hogy vegye át az intézmény fenntartását. A központosítás azonban itt nem állt meg: újraszerkesztették a tantervet, és lett belőle Nemzeti Kerettanterv, a kötelező, kísérleti tankönyveket vezettek be, és központi irányítás alá vonták

"A GDP 6%-át fordítsák az oktatásra"

"Okafogyottá vált a tüntetés" – nyilatkozta Lázár János és Palkovics László is a tüntetés előtt, és a fő kérdés valóban az volt, hogy mennyire sikerült a kormánynak lenyugtatnia a kedélyeket az egyeztetésekkel, és hányan lesznek a Kossuth téren a február 13-i eseményen. A pocsék esős idő ellenére a tér megtelt, becsülni nehéz, de több ezres tömeg gyűlt össze. Balhé nem volt, és ellenzéki pártok sem telepedtek rá a tüntetésre, a beszédek középpontjában a közoktatás volt, kis kitérőkkel a korrupcióra és az egészségügyre. Beszédet mondott többek között Pilz Olviér, a miskolci Herman Ottó tanára, az első nyílt levél szerzője, mindkét pedagógus szakszervezet elnöke, Sándor Mária, az egészségügy áldatlan állapota miatt fekete ruhában tüntető ápolónő, az oktatási rendszer hibáit stand-up stílusban összegző szülő és diák is. Pukli István is felszólalt, követelte, hogy a GDP 6%-át fordítsák az oktatásra. Ezzel utalt a folyamatos állami forráskivonásra az oktatásból, nagyjából ennyit költ a világ fejlettebb fele GDP-arányosan. Itthon utoljára 2003-ban közelítette meg ezt a szintet, az arány jelenleg 4%.

a tankönyvszállítást, tankerületeket hoztak létre, és az összes KLIK alá tartozó intézmény beszerzéseit a tankerületi központokon keresztül intézik.

A cél az volt, hogy a leszakadó régiókban ugyanolyan feltételekkel tanulhassanak a diákok, és ne érje őket hátrány a tehetősebb város iskoláiba járókhoz képest. És ez egy teljesen helyes törekvés lehetett volna – elméletben. A gyakorlatban a rossz helyzetben lévő intézmények sorsa nem lett jobb, a jól teljesítő iskolákat viszont sikerült visszahúzni.

Túltolták a biciklit

Amikor felkerestem Pukli Istvánt, a Teleki Gimnázium intézményvezetőjét – aki az elégedetlen tanárokat összefogó Tanítanék mozgalom egyik vezéregyénisége, és a BME Műszaki Pedagógia Tanszékén végezte szakmai továbbképzését –, rámutatott, hogy a vázolt nehézségek csak a jéghegy csúcsát képzik. "A központi intézményfenntartás nem vált be: túlbürokratizált, és az alapvető feltételeket sem képes biztosítani, például a mindennapos testneveléshez. Használhatatlanok az öltözőszekrények, kevés a mosdó, nincs megfelelő mennyiségű és nagyságú tornaterem" mondta a KLIK működéséről. "Februárban is csúszott a bérek kifizetése, és 12 kollé"Klebelsberg Kuno ha ezt tudta volna, nem szervezte volna újjá a magyar oktatást Trianon után, hanem emigrált volna". Így összegezte egy középiskolai igazgató a Műhelynek, milyen állapotban van a közoktatás és a híres oktatáspolitikusról elnevezett KLIK. A tüntetések és petíciók úgy néz ki, végül célt érnek: a közoktatási államtitkár távozott, a minisztérium pedig hajlandó tárgyalni a javaslatokról, de a tanárok rendszerszintű változást követelnek.

gám 30-40-90 ezer forinttal kevesebb fizetést kapott, továbbá (az interjú készítésekor) egy hete nincsen papír." A túlzott bürokrácia miatt egy sima papírbeszerzés így néz ki: "igényelnem kell 4-es mellékleten (ez a KLIK elnöki utasítás melléklete), bejuttatom a tankerületbe, akik nem válaszolnak semmire, mert megköti őket az új közbeszerzési törvény: a legutolsó gyufaszálra is közbeszerzési eljárást kell kiírni." A központi beszerzés elvileg azt szolgálná, hogy nagy tételben olcsóbb legyen például a papír, de a kétirányú kommunikáció nem működik a tankerületek részéről, ezt mutatja egy gyöngyöstarjáni iskola esete, ahol a KLIK elmulasztotta befizetni a gázszámlát, az

iskola meg már csak arról értesült, hogy kikapcsolják a fűtést.

Munkáltatói, gazdálkodási jogköröket is elvontak az igazgatóktól, nem vehetnek fel tanárokat, ügyintézőket, olyan segítőket, melyek nélkülözhetetlenek az oktatás megszervezéséhez. "Nincs gazdasági ügyintéző, ezért hozzá nem értő emberek, köztük én is útiköltség-térítéseket számfejtettem, átsorolásokat készítettem éveken át. A szabadidő-szervező, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladatai az intézményben maradtak." Bár ezeket a feladatokat az iskoláktól elvették és a tankerületekhez rendelték, a valóságban ugyanúgy a tanárokra hárul. Ez a tanítás elől veszi el az idejüket, hogy rendesen felkészülhessenek az órákra, ne csak ledarálják az anyagot.

A tananyagot, amit a teljesen idejétmúlt Nemzeti Kerettanterv előír: "a 21. században nem az a pedagógus feladata, hogy ismereteket adjon át, hanem az, hogy segítsen eligazodni az információáradatban. Azaz: tudjon a diák írni, olvasni, számolni, kritikusan gondolkodni, érvelni, információt keresni, kiválasztani a megfelelőt, felismerni a manipulációs szándékot, megtanítani a digitális eszközök professzionális használatát, valamint együtt dolgozni megtanulni saját élményű projektek alapján. Na, erre nincs idő: ha frontálisan, előadás formájában adom át az előírt ismereteket, akkor sem jutok el a végéig."

A diákok isszák meg a levét A fiatalok pedig már így is túlterheltek. Amikor Zsichla Leventét, a telekis diákok

9

A pedagógusok követelései

A Pedagógusok Sztrájkbizottsága 25 pontból álló listát készített a követeléseiről. A február 13-i Kossuth téri tüntetésen felszólaló tanárok ugyanezeket a követeléseket erősítették meg, ezeket szerkesztve közöljük, teljes terjedelemben elérhető a Pedagógusok Szakszervezetének honlapján és a Tanítanék mozgalom oldalán:

> Gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos követelések

Vissza kell állítani a 18. évig tartó tankötelezettséget, csökkenteni a tananyagot és a tanulói óraszámokat. Ne legyen kötelező általános iskolában 16 óráig bennmaradni, de a szülők igényelhessék az egész napos iskolát, és biztosítsák ennek feltételeit

> Iskolák fenntartásával kapcsolatos követelések

Az oktatási szakértőket és tanárokat tömörítő szervezetek nélkül ne hozzanak jogszabályokat, az intézményfenntartói és az ellenőrzői szerepeket válasszák szét, és az iskolákat emeljék ki a KLIK-ből. A valós költségeket vegye figyelembe a költségvetés, és intézményenként határozzák meg, valamint adják vissza az igazgatóknak a munkáltatói, gazdálkodási jogokat.

> Pedagógusfoglalkoztatást érintő követelések

Vizsgálják felül a köznevelési törvényt, csökkentsék a tanárok adminisztratív terheit, állítsák vissza a kötelező óraszámot 22 órára, a többletórákat fizessék, szabják át a pótlékok rendszerét, osztályfőnökök, munkaközösségi vezetők kapják vissza régi kedvezményeiket. A tankönyvek esetében szüntessék meg az állami monopóliumot, és a tanár dönthesse el, miből tanít, a kötelező nyugdíjazást vonják vissza.

> Szervezési kérdések

Maradjon meg az Oktatási Hivatal önálló szervezetként, vizsgálják felül a működését, alapítsák újra a pedagógiai intézeteket, emellett biztosítsák az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet működését és fennmaradását.

nyilatkozatának egyik szerzőjét kerestem, elmondta, hogy egy héten alapból 35-36 órájuk van, ehhez jönnek még a szakkörök, előkészítők – ami érettségi előtt továbbtanuláshoz elengedhetetlen. Ezt követi még napi 1,5-2 óra tanulás otthon, amivel már simán 50 óra felett vagyunk, ami egy főállásban dolgozó felnőttnek is sok. Mindezt úgy, hogy tudják, hogy nem sok értelme van annak, amit csinálnak. "Szerintünk tényleg a már említett száraz ismeretanyag a probléma. Nincs idő kompetenciafejlesztésre, érvelő vitákra, magyarul semmire, amivel egy egészséges diák gondolkodását, kritikaérzékét, és logikai képességeit fejleszteni lehetne. Semmi esetre sem készít fel minket az életre, gyakorlati ismereteket nem

érettségi után tegyük fel vállalkozni akar, akkor fogalma sem lesz, hogy mit kell ahhoz megtennie." A tananyag 21. századba ültetése egyébként a világ többi részén is kihívás. Levente vicceskedve zárójelben még megjegyezte, hogy a felsőoktatásra nagyon jól felkészülnek: "magolni mindenki megtanul, meg hatalmas lesz a tűrőképességünk."

A fentiek miatt telt be a pohár a miskolci Herman és a pesti Teleki tanárainál és diákjainál, és a kezdeményezésük mellé azért állhattak oda ennyien, mert máshol is ugyanezeket tapasztalták. Nem valószínű, hogy a minisztérium magától hajlandó lett volna az önvizsgálatra: az EMMI továbbra is ragaszkodik ahhoz az állásponthoz, hogy jó irányba haladnak, a rendszer finomhangolására van szükség.

Azonban közvetlenül lapzártánk előtt került nyilvánosságra az Emberi Erőforrások Minisztérium oktatási háttérintézményének, az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézetnek a 2015-ös tanulmánya, mely a 2010 utáni átalakításokat értékelte, esettanulmányokkal alátámasztva. A több mint 200 oldalas dokumentumban elismerték, hogy az előző rendszeren változtatni kellett, de keményen bírálták a KLIK-et. Mint írják, "a többféle válaszlépés közül a 2010-ben megalakított új kormány a közvetlen állami szerepvállalás elsődlegességét eredményező, centralizációs modellt választotta, ezzel szinte teljes mértékben háttérbe szorítva az önkormányzatokra épülő szerepvállalást, sőt – bár ez a 2011. évi köznevelési törvényből nem következik egyértelműen – erősen korlátozva még az állami intézményfenntartás helyi szereplői érdekmegjele-

Valami elindult

nítési lehetőségeit is."

Aztán február 6-án távozott közoktatási államtitkári posztjáról Czunyiné Bertalan Judit a továbbiakban kormánymegbízottként a digitális oktatási tartalomfejlesztésért fog felelni. Helyét az a Palkovics László veszi át, akit korábban felsőoktatási államtitkárként az egyetemek profiltisztításával bíztak meg - ezzel kapcsolatban készítettünk is vele interjút – és hajlott a kompromisszumokra, amikor egy-egy szak beszüntetése nagyobb ellenállásba ütközött. Palkovics jelenleg a két funkciót egyesítve, mint oktatási államtitkár dolgozik tovább. A minisztérium álláspontja szerint a cserének nincs köze a tüntetésekhez.

A tankerületekben konzultációkat tartottak, a javaslatokat a köznevelési kerekasztal nyitó ülésén vitatták meg, amit kéthetente megismételnek. Bár az ülésen résztvevő miskolci hermanos igazgató, Madarász Péter összességében elégedett volt, de több kritika is érte a kerekasztal felhígított összetételét olvan államközeli vagy súlytalan szervezetekkel, mint a Magyar Művészeti Akadémia, a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete, a Nagycsaládosok Országos Egyesülete vagy a Kárpát-medencei Családszervezetek Szövetsége. Az egyik tanári szakszervezet (PDSZ) részt vett az ülésen, a Pedagógusok Szakszervezete azonban bojkottálta és sztrájkbizottságot alakított. A Tanítanék Mozgalom is elhatárolódott a kerekasztaltól, a sajtónyilvánosság hiánya és a valódi döntéshozók, szakértők távoltartása miatt.

SÁNDOR KRISZTIÁN

2016. február 22. MŰHELY

10 **SPORT**

Nem csak a port rúgják össze a karok

Hiány eddig se volt vagy akár a BME alumni BME-hez köthető futballtagjaival való erősítés. Ezt a bajnokságokból, azonban problémát fogja orvosolni a az ezeken induló csapatok Dominik Zsolt közlekkaros általában teljesen baráti hallgató által megálmodott alapon szerveződtek. Nem BME Szuperkupa, ahol volt ritka a karok közti tudományos és szervevegyülés, a más egyetemre zett alapon minden kar az járó ismerősök áthívása aktuális hallgatóiból össze-

jobb egyetemünkön. Március 3-án minden kiderül. válogatja a legjobb játékosait, hogy a legütősebb focicsapattal álljon elő a

A helyszín az újbudai Sport11 aréna lesz, amely korábban több országos terembajnokságnak és MEFOB-nak helyet adott,

így a kényelem miatt biztosan nem lesz okunk panaszra. Állítható ez azért is, mert hála a szervezőknek, a szurkolók egy K épülettől induló különbusszal közelíthetik meg a csarnokot, a helyszínen pedig mindenkit ingyen sör fogad. Továbbá

Végre eljön az a foci-

várt. A BME Szuperku-

pán választ kapunk arra

az évszázados kérdésre,

hogy melyik kar labda-

rúgó-válogatottja a leg-

amire mindenki

a műegyetemi labdarúgás és a jótékonykodás hosszú és gyümölcsöző múltjához híven a jegyeket lányoknak egy plüssállattal, fiúknak pedig egy élelmiszerkonzervvel lehet megváltani. Minden mást a BME EHK és a Kancellária biztosít, a zavartalan lebonyolítást pedig Imreh Balázs, a Baross Rádió és sok lelkes segítő közreműködése teszi lehetővé. Azért, hogy a kupa ne csak egy csendes sportbajnokság legyen, hanem igazi foci-fesztivál, a megálmodók beszervezték Horti Gábort, aki élőben fogja kommentálni a mérkőzéseket. A korábban már emlegetett szurkolói buszok pedig nem csak oda, hanem vissza is hozzák a szurkolókat, méghozzá a Vásárhelyi Kollégiumhoz egy hatalmas utóbulira, hogy méltóképp megünnepelhessük a győzelmet vagy elfelejthessük a vereséget. A csoportkör sorsolása

fontos megemlíteni, hogy

lapzártánk után történt meg, de bármi is legyen, ha valahol, hát a mi egyetemünkön kizárólag parázs mérkőzésekre számíthatunk. Az izgalom tehát garantált, csak le ne maradj róla!

MILE MÁRIÓ

• Sportolókat díjaztak

Január végén 91 BME-s sportoló hallgatóval fogott kezet Józsa János rektor és Kincses Gábor, a Testnevelési Központ igazgatója a BME Sportösztöndíj díjátadó ünnepségén.

A BME Sportösztöndíj pályázat célja a kiemelkedő sporteredmények elismerése valamint az eredményeket elérő hallgatók támogatása némi pénzjutalommal. A hagyományosabb sportágak mellett szép számban voltak jelen olyanok képviselői is, amelyek kuriózumnak számítanak. A Műegyetem nemcsak vívókkal, atlétákkal, úszókkal és röplabdázókkal büszkélkedhet, hanem a vitorlázás, repülőkorongozás, sárkányhajó, amerikai futball, curling és cheerleading egy-egy jeles képviselőjét is a hallgatójának tudhatja.

A képzeletbeli legtöbb díjazott címet a Gépészmérnöki Kar nyerte el, hiszen 35 diákjuk részesült az ösztöndíjban. A Villanykarról 18, a Közlekkarról 10, a GTK-ról 8, az építőmérnökök közül 6, az építészektől és vegyészektől 5-5, a TTK-ról pedig 4 hallgatót díjaztak.

BENCSIK ILDIKÓ

Nem az egyetem miatt nem sportolsz

A BME-n sportolni vágyó diákokat elkényeztetik, főleg, ha összehasonlítjuk a kínálatot más egyetemek lehetőségeivel. Ezzel pedig élt is a több mint 3500 hallgató, akik felvették a 31 választható kurzus valamelyikét. Ezek közül pedig több kuriózum a felsőoktatásban.

A hallgatók töredéke érezheti csak "kötelező rossznak" a tantervben előírt testnevelésórát, a választéknak és a variálhatóságnak köszönhetően inkább remek lehetőség az általunk kedvelt sport űzésére, mintsem kényszer. Bizonyítja ezt az is, hogy a kötelező két féléven felül további nyolc félévnyi testnevelésóra felvételére van lehetőség a Neptunban, és akinek ez sem elég, vagy

nem szereti az elköteleződést, a Sportközpontban megvásárolható "B" kategóriás bérlettel is látogathatja az egyetem legizzasztóbb

A bérleteseknek a Testnevelési Központ elsősorban a páratlan órákban (tehát 9:30, 11:30 és 13:30) kezdődő órákat ajánlja, ezekben az időpontokban pedig elsősorban asztaliteniszezni, kondizni, squasholni és spinningezni lehet, de lehetőség van kipróbálni a teqballt és a ricochet-t is. Talán felesleges is megjegyezni, hogy ez jelenleg más egyetemeken nincs biztosítva. A pontos órakínálatról elsősorban a Neptunban lehet tájékozódni bármelyik testnevelésre kattintva. Bizonyítandó, hogy a BME mindenkire gondol, idén először gerinctréning órára is jelentkezhetnek a hallgatók, ahol elsősorban tartásjavító gyakorlatokkal erősíthetik a vázizomzatot.

A Sportközpont egyetemi sportéletet elősegítő munkája azonban nem ér véget délután fél négykor, amikor az aznapi utolsó tesióra is befejeződik. Gyakoriak a különböző kari vagy összegyetemi sportrendezvények, továbbá az itteni szolgáltatásokat igénybe veszi több BME-hez köthető profi és félprofi sportcsapat

A jelen és a jövő legfontosabb projektje a Tüskecsarnok és a BME közti

lebonyolítani. Ezekről végtelen mennyiségűre és a részvételi lehetőségekről Bartha Zsolt tanár úrnál érdemes tájékozódni. A Tüskecsarnokkal való együttműködés folyamatos

...több mint 3500 hallgató, akik felvették a 31 választható kurzus

együttműködés fejlesztése. A csarnok működésének elindulása biztosította a körülményeket, hogy az egyetemhez közeli helyszínen lehessen a futsal és a kézilabda óráit és edzéseit

javítása és fenntartása azért is kiemelt fontosságú, mert továbbra is a csapatsportok a legnépszerűbbek az összes testnevelésóra közül. Labdarúgókupákból és bajnokságokból pedig a jelek szerint

van igény, még a BME falai között is. A Tüskecsarnok továbbá remek lehetőséget nyújt megnyitása óta egyetemünknek, hogy különféle MEFOB versenyeknek otthont adjon, így is elősegítve az egyetemi sport fejlődését és megkönynyítve versenyző hallgatóink életét.

A hallgatói sportmozgalom fejlesztésére való törekvés azonban nem korlátozódik egyetemünk berkein belülre, a HÖOK március közepén folytatja a nagysikerű SportPont programot, amely rendezvényein való részvétellel pontok gyűjthetőek, melyek beválthatóak különböző sporttermékkuponokra. Nem mellékes az a tény sem, hogy a programban mind a regisztrációk számában, mind eredményességben a BME a listavezető.

A sportellenes kifogások sora természetesen nagyon hosszú, viszont a Testnevelési Központ által kínált lehetőségek sora még hosszabb. Legyen szó akár kezdő úszásról, küzdősportról vagy jógáról, a BME környékén mindenki megtalálhatja ebben a félévben is a számítását.

MILE MÁRIÓ

valamelyikét...

Karnyújtásnyira az égbolttól

Akit érdekel a csillagászat, és hozzáértők segítségével szeretne belekóstolni az égitestek megfigyelésébe, annak érdemes Óbuda felé venni az irányt!

A mai csillagvizsgáló eredetileg úttörőtábornak helyet adó épületét a '70-es évek végén bővítették ki, és 1979-ben nyílt meg. A Magyar Csillagászati Egyesület 2001 óta használja és üzemelteti a létesítményt. Ahogy teltek

az évek, egyre többen szereztek tudomást róla, mostanra pedig évente több mint négyezer látogatót fogadnak. A rendszer "mozgatórugói" a lelkes önkéntesek, akik mindent megtesznek azért, hogy az érdeklődőket segítsék, és szakértelmükkel maradandó élményt nyújtsanak az oda látogatóknak. Ezért is nevezhető közösséginek az óbudai Polaris Csillagvizsgáló.

Igaz, a téli félév borús időjárása nem kedvez a megfigyeléseknek, ám a tavasz beköszöntével több bolygó,

köztük a Jupiter is jól látható lesz. Szemtanúi lehetünk a Merkúr átvonulásnak, májusban pedig Mars-közelség lesz tapasztalható.

Jelenleg a kupolában lévő, 20 centiméter átmérőjű távcső fontos fejlesztés alatt áll: új lencse, objektív és tubus készül hozzá. A beruházásra gyűjtést szerveztek, mivel jelentős összegről van szó. A felajánlások valamint a hosszas munkálatok eredményeképpen tavasszal adják át az új távcsövet. A hozzá kapcsolt számítógépes vezérlés segítségével egy este alatt

akár több tucat objektumot is végig lehet nézni komolyabb időveszteség nélkül. Ám nem ez a legnagyobb rendelkezésre álló eszköz, hiszen többek között egy 40 centiméter átmérőjű, Newton típusú távcső is a műszerpark részét képezi. Képességeit a fényszennyezés miatt a városban nem nagyon lehet kihasználni, ezt a távcsövet

inkább Budapesttől távol érdemes felállítani.

A Polaris Csillagvizsgálóban napi 50-60 embert tudnak kényelmesen kiszolgálni. Ilyenkor minden távcső mellett egy csillagász kolléga áll. Miközben a látogatók az eget kémlelik, addig a segítők hasznos tanácsokkal látják el őket, mesélnek, és válaszolnak a felmerülő kérdésekre.

Igyekeznek mindenkinek élvezetessé tenni a megfigyelést, hiszen a céljuk az, hogy minél többen érdeklődjenek a téma iránt, és kezdjenek el akár önállóan foglalkozni vele. A csillagvizsgáló munkatársai egy héten háromszor tartanak távcsöves bemutatót, feltéve, hogy az időjárás ezt lehetővé teszi. ZEITLER MÁTYÁS

Megvan a kilencedik?

csillagászok Amerikai elméleti alapon bizonyítékokat találtak a Naprendszer kilencedik létezésébolygójának re. A találóan csak "Kilencedik bolygó" névre hipotetikus keresztelt objektum tényleges felelőreláthafedezésére tólag még éveket kell várni. A Naprendszer peremvidékén keringő égitest tömege tízszerese, átmérője pedig akár a négyszerese is lehet a Földének.

A California Institute of Technology (Caltech) kutatói, Konsztantyin Batyigin és Michael Brown január 20-án jelentették be, hogy számítógépes szimulációk valamint a külső Naprendszer kis égitesteinek mozgása alapján bizonyítékot találtak arra, hogy a Neptunusz pályáján túl egy, a Földünknél jóval nagyobb bolygónak kell lennie. Az ott található törpebolygók szokatlan mozgása és elrendezése alighanem egy másik égitest tömegvonzásának az eredménye lehet. A titokzatos kilencedik bolygót valaha a Szaturnusz vagy a Jupiter gravitációs ereje

lökhette a világűr távoli tartományába. A Neptunusznál hússzor távolabb lévő égitestet két földrész több távcsövével próbálják megtalálni. A Naptól való távolság igencsak megnehezíti a keresést, mivel az égitesten csak kevés fény tud tükröződni. A szakemberek azért döntöttek az eredményeik nyilvános közlése mellett, hogy az amatőr csillagvadászok is beszálljanak a keresésbe. Optimista becslés szerint ezzel a módszerrel öt éven belül megtalálhatják a kilencedik bolygót. Érdekes adalék, hogy a kutatásban résztvevő Brown ugyanaz a személy, aki tíz évvel ezelőtt visszaminősítette a Plútót a törpebolygók sorába.

A csillagászat történetében korábban már több példa is volt arra, hogy újabb égitestet létezését előzőleg számítások vagy valamilyen elméleti elgondolás alapján jelezték előre. A Titius-Bode szabály alapján egy feltételezett bolygót keresve találták meg a törpebolygókat, de számítások segítették a Neptunusz és a Plútó

valamint a Kuiper-öv felfedezését is. A Plútó 2006-os lefokozása óta összesen nyolc bolygót tartunk számon a Naprendszerben. A Merkúr, a Vénusz, a Föld valamint a Mars kőzetbolygók, míg a gázóriások csoportját a Jupiter, a Szaturnusz, az Uránusz és a Neptunusz alkotják. Ha eltekintünk a Plútó 1930-as felfedezésétől, akkor kijelenthető, hogy a Neptunusz több, mint 150 évvel ezelőtti észlelése volt az utolsó alkalom, hogy bővült a bolygók családja.

BEDŐ BALÁZS

Bolygó vagy nem bolygó

A Plútó 2006-os lefokozását heves viták kísérték, noha a bolygó definíciója alapján elég egyértelmű a besorolás mikéntje. A három feltételből kettő teljesül a Plútó esetében, hiszen a Nap körül kering, valamint megközelítőleg gömb alakot formáz. A harmadik feltétel szerint a pályáját övező térséget tisztára kellett volna söpörnie, ez azonban nem teljesült, ugyanis számos bolygójelöltet fedeztek fel ebben az övezetben, ráadásul ezek közül némelyiknek még a mérete is nagyobb. A kutatók végül nem a Naprendszer tagjainak a számát növelték a duplájára, hanem a Plútót frissen felfedezett társaival együtt törpebolygónak minősítették.

Hangulatfüggő színek

Gyakran szoktuk mondani bizonyos esetekben, hogy más színben látjuk a világot. Egy friss kutatás szerint kijelentésünknek több a tudományos alapja, mint eddig gondoltuk.

A Rochesteri Egyetem kutatója, Christopher Thorstenson a színlátásunk és a közérzetünk közti kapcsolatot vizsgálta több mint száz egyetemista bevonásával. A kutató az alanyoknak első körben különböző hangulati reakciókat kiváltó filmrészleteket vetített le, majd ezután 48 darab halványan színezett táblát mutatott be nekik, végül rögzítette, hogy ki milyennek látott egy adott táblát. A feljegyzései során ekkor a sárga, a kék, a vörös és a zöld színekre koncentrált. A diákok a vörös-zöld tengelyen könnyedén tudtak különbséget tenni, azonban szomorú klipek esetén a kék és zöld tengelyen komoly érzékelési eltéréseket mutattak. Megfigyelte, hogy a szomorú filmrészleteket néző diákok nehezebben azonosítottak bizonyos színeket, mint a vidám klipeket kapó társaik. Thorstenson egy második kísérletben azt is felismerte, hogy a

befolyásoló hatás csak a szomorú érzések kapcsán jelentkezik, a semleges és a vidám részleteknél nem. A kapott eredmény megerősítette Thorstenson azon feltevését is, miszerint csak a kék-zöld skála közötti árnyalatok érzékelésében lép fel változás. Az okokért valószínűleg a szervezet dopaminszintje a felelős. A boldogsághormon néven is ismert vegyület szintje szomorú filmek hatására lecsökkent, és mivel a dopaminnak a retina munkájára is van hatása, ez a csökkenés a színlátást is befolyásolta. A kutató tanulmányait a Psychological Science folyóiratban publikálta.

Bár a pontos hatások kivizsgálásához további kutatásra lesz szükség, az eredmény némiképpen árnyalja az angol "blue" szó alternatív jelentését, amelyet a levert, unott, rossz hangulatú emberre szoktak használni.

BEDŐ BALÁZS

MŰHELY

Mind hasonló problémákkal

HOGYAN MONDJAM EL NEK ED ...?!

küzdünk

polcain

példány akadt a kezembe, a Ho-

gyan mondjam el neked..?! alcí-

mében az állt, hogy párkapcsolati

kibeszélőkönyv. Fellapozva a kis köte-

tet még különösebb látvány fogadott, a

fekete-fehér betűtenger helyett olykor

üres lapok szelték részletekre a színes-

re festett fejezeteket. Az egyedi könyv

párkapcsolati problémákat vet fel, be-

szélgetni hív, és válaszokat vár - erről

az érdekes koncepcióról pedig maga a

szerző, Csapody Kinga mesélt nekünk.

különös

Hogy működik a könyv, hogyan indul el a beszélgetés? Nem akadályozza a szóbeli kommunikációt, ha írásban kezdünk eszmecserét a párunkkal?

A könyv nem akarja kikerülni a szemtől szembeni kommunikációt, inkább igyekszik megkönynyíteni azt. Ha elolvassa valaki a kezdő gondolatokat, látni fogja, hogy nem ítélkezik, nem foglal állást egyik nem mellett sem. Ha leülünk az üres lapok elé, és tollat ragadunk, hogy megfogalmazzuk azt, ami a szívünket nyomja, akkor ezt nyugodtan megtehetjük anélkül, hogy a másik egy grimasza, vagy közbevágása megakasztana, elbizonytalanítana. Ha végeztünk, akkor egy fóliát tudunk a könyvre helyezni, ezzel jelezve a másiknak, hogy új bejegyzés várja itt. Ő is választhat egy nyugodt pillanatot, hogy elolvassa, és válaszoljon. Remélhetőleg a következő lépés már szóban is folytatódhat, mert kell, hogy a szerelmünk megöleljen, érezzük az érintését, lássuk a tekintetét.

Honnan jött az ötlet, hogy párkapcsolati kibeszélőkönyvet ké-

szíts? Elég kicsit körülnézni, beszélgetni ismerősökkel, barátokkal, kinyitni egy-egy újságot, és rájövünk, hogy azok a problémák, amikkel küzdünk, valójában megdöbbentően hasonlóan jelen vannak sokak életében. Ezt a módszert használják terápiás csoportokban, de nem mindenki jut el pszichológushoz. A kötet mindenki számára elérhető, csak egy kis nyitottság kell hozzá. Az, hogy akarjak tenni kettőnkért, én magam is hajlandó legyek átgondolni, hogy mi bánt, mitől vagyok feszült. Szinte "egy levegővel" készültek a felvezető gondolatok, nem száraz pszichológiai szakkönyv megalkotása volt a cél, és nem is akar több lenni, mint ami.

könyvesbolt

Kiknek ajánlod, kik alkotják a célcsoportot?

Párkapcsolatban élőknek ajánljuk, hiszen mindkét felet foglalkoztatják ezek a gondolatok, és mindkettőre szükség is van hozzá. Sosem mondhatjuk, hogy már egy területből ötösre vizsgáztunk, tehát nekünk többet nem lehet konfliktusunk az együttélésben, vagy ha egyszer már felülemelkedtem a féltékenységen, az többet nem kerül elő. A korosztály ezért nagyon vegyes lehet. Aki attól tartana, hogy a könyv a nők szemszögéből közelít, az téved: nem foglal állást, a "tipikusan" férfi és női dolgokat is felveti. Félő, hogy a hölgyek sokkal nyitottabbak a kibeszélősdire, de ez egy társasjáték, van, amit azért is megteszünk, mert a másiknak fontos, és ezt kéri tőlünk. Hiszem, hogy ha egy férfi vonakodva bár, de belemegy egy ilyen kitöltögetős válaszolósdiba, már tett azért a kapcsolatért. Nem is keveset.

Mi a célja a könyvnek? A párkapcsolat javítását tudja segíteni?

Igen, a javításban mindenképp tud segíteni, vagy akár abban, hogy ne jusson el az elromlásig, elejét vegye a sérelmek bebetonozódásának.

Hogy látod, mik a tipikus problémák a párok kommunikációjáhan?

Az egyik fél őrlődik, rágódik, a másik pedig nem veszi észre, vagy nem akarja ezt észrevenni. Ha el is jut hozzá az információ, hajlamos legyinteni rá, elbagatellizálni, mondván, ez nem lehet a bajod. Ha valami nekünk nem olyan súlyos, attól még a másik küzdhet ezzel. Gyakran azt gondoljuk, hogy a probléma majd elmúlik. Pedig ezeket általában görgetjük tovább, és csak akkor buknak ki, amikor már olyan nagy a mindenféléből összegyúrt sérelemgolyó, hogy maga alá temet mindkettőnket.

Mit gondolsz, mi legnagyobb gond a nők kommunikációjában, és mi a férfiakéban?

Csak sztereotip dolgokat lehet kiemelni, de általában a nők az érzelmesebbek. De miért ne lehetne, hogy egy férfinak hiányzik egy kapcsolatban az, hogy a másik megdicsérje, hogy több értékes közös idő legyen? Ezért figyeltünk a megfogalmazás során arra, hogy ne kössük nemekhez a felmerülő lehetséges súrlódási pontokat.

Vasalhat egy férfi is mindig, és egy nő is hagyhatja szanaszét a zokniját, a lényeg ebben az, hogy nem becsüljük meg a másik munkáját.

Milyen témakörökbe osztottad a könyvet, és miért pont ezekre?

A kötet fejezetei kitérnek a leggyakoribb súrlódási felületekre: az együttélésre, a családi különbözőségre, a gyerekvállalásra ésnevelésre, a barátok szerepére, de nem hagyhattuk ki a féltékenységet vagy épp a szexualitást sem.

Mit gondolsz, vannak manapság tabutémák a párok beszélgetéseiben?

Talán mindenkinek más számít inkább tabunak, van, akinek nehezebb arról beszélni, hogy a másik miért a szüleiért áll ki jobban, mint arról, hogy miért olyan a hálószobájuk, mint egy pókhálós jégverem. Bár azt gondolnánk, hogy mindenhonnan azt sulykolják belénk, hogy a szexualitás nem tabu, sokan nem merik megfogalmazni, ha valami nem működik úgy, ahogy ők szeretnék.

Miért félünk megosztani a véleményünket a párunkkal?

Egyrészt azért, mert sokszor magunknak is félünk kimondani, szembenézni ezekkel. Olyan, minta lemeztelenítve állnánk ott, sebezhetőnek érezzük magunkat. És ha kimondjuk, azzal manifesztálódik a probléma. Nem mintha attól, hogy nem mondjuk ki, ne létezne. Másrészről félünk a másik reakcióitól. Attól is, hogy megbántjuk-e, de attól talán még jobban, hogy ettől begubózik, és nem változik semmi, csak pluszban kapunk egy sértett, duzzogó embert. Rosszabb esetben attól rettegnek, hogy elveszítik a társukat.

Megtanít kibeszélni a gondokat a könyv?

Kimondani segít, aki hajlandó szót fogadni, az biztosan tanul belőle. Nem hiszem, hogy a gondolatébresztők újdonságként hatnának, de azt erősíthetik, hogy bár mindenkinek a saját problémái tűnnek a legnagyobbnak, ezek többnyire általánosak, tipikusak tudnak lenni. Nem vagyunk egyedül ezekkel, tehát a megoldás nem mindig annyira távoli vagy nehéz. Ha ez tudatosul, elfogadjuk, és belemegyünk ebbe a játékba, akkor már tanultunk valamit, ami közelebb vihet a megoldáshoz.

Mi történik, ha beteltek a lapok? Készen állunk ceruza és papír nélkül folytatni a beszélgetést? Remélem. Ha nem, irány a könyvesbolt egy új példányért.

Milyen visszajelzéseket kaptál eddig?

Meglepően és egyöntetűen nagyon pozitív visszajelzéseket kaptam, még a szkeptikus kipróbálókat is meggyőzte. Talán az ilyen mondatok a legfontosabbak a megjelenő kritikákban: "a könyv összeszedett, érthető, elgondolkodtató és hasznos." Volt olyan kritika is, ami egészen meghatott, arról írt, hogy "ez a kiadvány nem csupán arra hivatott, hogy végigbeszéljük a lehetséges problémáinkat vagy súrlódásainkat a kedvesünkkel, hanem arra is, hogy önmagunkkal szembenézzünk. Tükröt tartott elém, és bevallom, nem azt láttam benne, amit szerettem volna. Viszont segített rájönnöm arra, hogy hét év után én is elengedtem magam bizonyos dolgokban, és nem voltam/vagyok az a partner, akit ő megérdemel, vagy aki lenni szeret-

CSORDÁS HÉDI

Hírek és érdekességek a Műhely Online Facebook oldalán

Cosplay — avagy jelmezek felsőfokon

Az első MondoConomon úgy érezem magam, mint aki átesett egy dimenziókapun. Itt minden előfordulhat, egyszerre találkozhatsz szuperhősökkel és törpökkel, láthatsz hatfarkú rókanőt, és beszélgethetsz hercegnőkkel. Ilyen és ehhez hasonló élmények várnak a cosplaverek különös világában.

Gyerekkoromban imádtam beöltözni, minden évben izgatottan vártam az iskolai farsangot, hogy a kedvenc mesehősöm bőrébe bújhassak. Igazi mini hercegnőnek éreztem magam a kikölcsönzött Hófehérke kosztümben, a legszebb emlékeim mégis a alsógatyájában vagy Batman bőrszerkójában feszíteni.

Szerelem első instázásra

Pár éve bukkantam rá az Instagramon lélektársaim egy csoportjára: huszonéves fiúk-lányok, akik szabadidejüket a varrógép előtt töltik, hogy aztán kedvenc karaktereiket magukra ölthessék, majd különböző nemzetközi eseményeken megmutassák műalkotásaikat a nagyközönségnek. A jelmezekre rengeteg pénzt és időt költenek, hogy minél jobban hasonlíthassanak az adott karakterhez. A legtöbb hozzávalót webshopokból szerzik be: anyagot, parókát, kontaktlencsét, de a garázsból vagy a nagypapa padlásáról is kerülnek elő kincset érő kartondobozok és seprűvégek. Ahogy egyre jobban beleástam

befolyásolja az utcai divatot is. A megformált karakterrel versenyeken lépnek fel, fotózásokon vesznek részt.

MondoCon, a cosplay fellegvára

Hogy színes, élő képet kapjak a cosplayről, úgy döntöttem, ellátogatok a MondoConra, az anime, manga, fantasy és sci-fi rajongók fesztiváljára, amit negyedévente rendeznek meg. A látogatók programok széles palettájáról válogathatnak: előadások, kerekasztal-beszélgetések, versenyek, kvízek, filmvetítések, workshopok a Hungexpo egész területén, és az esemény fénypontja, a cosplay verseny. Az egy hétvégét felölelő rendezvény első napján az úgynevezett craftmanshipet rendezik meg, aminek során a versenyzők cosplayeik lenne, akkor sem tudnék befogadni mindent. Másfelől, ha ezer szemem lenne, nem érezném magam olyan kínosan; farmer-pulóver szettemben úgy festek, mintha egy egészen más bolygóról érkeztem volna a Föld nevűről –, a sok cifra jelmez, megdöbbentően élethű maszk és rikító paróka tengerében. Mellettem fura figura halad el gólyalábakon, a túlsó sarkon polipkarú nő pózol a kameráknak, jobbról Starkok érkeznek, balról Griffendélesek. Kezdem úgy érezni, hogy elvesztem egy idegen világ idegen lényei között, amikor egy emberforma lány mosolyogva igazít el. Beszél a cosplayről, a MondoConról, a legnépszerűbb jelmezkészítőkről, aztán megmutatja, hogy merre találom a verseny helyszínét, majd búcsúzóul egy köteg szórólapot nyom a kezembe a programokkal.

A színpadnál hatalmas tömeg fogad, a jó helyeket előre lefoglalták. A közönség szintén jelmezben, Pokémonok és manga figurák várják a műsor kezdetét, mindenki a cosplayerekre kíváncsi. A sötétben egy sereg Picachun és néhány kalózon verekszem át magam, hogy előre kerülhessek. Yurikót, a műsorvezetőt a kedvenceknek kijáró tapsvihar fogadja, ő is cosplayer, de ezúttal csak a versenyzőket konferálja fel a színpadon. Egymást követik a táncos, énekes számok, szituációs játékok, amiket bár a zsűri pontoz, a közönség hangos éljenzéssel vagy langyos tapssal véleményez. A legnagyobb kedvenc Jocker és a rossz kislányok koreográfiája valamint Elza cosplay paródiája. A legutolsó fellépő pöttöm kislány, Kíra, aki hercegnő jelmezbe bújva rögtönzött táncbemutatót tart a "Let it go"-ra. Szereplése után elmondja, igen, Elza a kedvenc hercegnője, és igen, jól érezte magát a színpadon.

...de még senki sem látott vele egy szobában

A bemutatók után körbejárom a helyszínt. Belehallgatok egy Tolkienról szóló előadásba, ork gúnyában fotózkodom, megsuhintom háromdimenziós társasjátékát és a kiállított életnagyságú Deloreant, és miután magamhoz veszek egy doboz sushit, cosplayereket faggatok. Bobafetre hajazó alak jön felém, megragadom az alkalmat, és jelmezéről kérdezem; mandalori egyenpáncélján fél évig dolgozott, de megérte, a debreceni conon díjat nyert vele. A B csarnokban fiatal lányon három pár

Aragorn kardját, megcso-

dálom a Star Wars asztal

ragasztott karton fűzőjét saját kezűleg színezte kékre, alatta beszegetlen, biztosítótűkkel megtűzött anyagdarabot visel. Az előadásra nyolc hónapot készült – természetesen nem a ruhával, teszi hozzá cinkos mosollyal. Egy cosplayben - mondja - fontos, hogy azonosulni tudjunk a választott karakterrel. A performance-ban pedig sokat számít, ha valami pluszt adunk, az ő esetében ez azt jelenti, hogy az énekléshez a szöveg és a jelmez paródiája társult.

Elza néhány jó tanácsot is ad arra az esetre, ha úgy döntenék, belevágok a cosplaybe. Fontos, hogy az első jelmezem egyszerű legyen, olyan, amit könnyű varrni, ragasztani, majd később a cosplayekkel együtt én is fejlődöm. Válasszak egyszerű technikákat és olyan anyagokat, amikkel biztonságosan tudok dolgozni. A ragasztópisztoly a cosplayer jó barátja. Ha lehet, minél kevesebb dolgot vásároljak meg készen, a zsűri ugyanis a munkámat értékeli, és egy ruhán azonnal látszik, hogy éjszakákba nyúlóan varrtam, vagy egyszerűen az e-bayről rendeltem. A parókáknál természetesen elkerülhetetlen, hogy készen vegyük őket, bár a profik nemcsak fodrászolják a sajátjukat, hanem ők is varrják. A legfontosabb pedig, hogy élvezzem. Megköszönöm a tanácsokat, és azzal a határozott gondolattal indulok haza, hogy bele kell kezdenem életem első cosplayébe.

FEJES RÉKA

házi készítésű jelmezeimhez kötődnek: ahogy pattogatott kukoricát fűzűnk anyával a popcorn szerelésemhez, vagy megfelelő nagyságú kartondobozt kukázunk a Penny parkolójából az ajándékdoboz szettemhez. A beöltözéshez való már-már megmagyarázhatatlan vonzalmam a mai napig tart. A Disneylandben tett látogatásom óta titkon arról álmodozom egy-egy értelmetlennek tűnő, száraz órán, hogy Aranyhajnak öltözve integethetnék a csillogó szemű gyerekeknek a Main Streeti felvonulás élén guruló kocsiról. Vallomásom után akár a Kedves Olvasó is nyugodtan bevallhatja, hogy elmerengett már arról, milven lenne Superman szexi vörös

magam a témába, rájöttem, hogy nemcsak hóbortosok kicsiny csoportjáról van szó, a cosplay a világon szinte mindenhol ismert és kedvelt tevékenység. A szó meghatározása a Cosplay. hu szerint a "costume play" rövidített formája, vagyis az az előadásforma, amelynek során a résztvevők jelmez és kiegészítők segítségével formálnak meg egy bizonyos karaktert. Legnépszerűbbek a mangákban, animékben, videójátékokban vagy filmekben feltűnő karakterek. Az 1990-es évek óta egyre nagyobb a cosplayerek száma, főleg az ázsiai országokban, ezen belül is Japánban. Itt a cosplay nemcsak a színpadon jelenik meg,

karakterhűségével és kidolgozottságával versenyeznek. Minél bonyolultabb, precízebb egy kompozíció, annál nagyobb eséllyel indul a győzelemért. A második napon a perfomance-okat mutatják be, vagyis a résztvevők különböző előadásokkal igyekeznek meggyőzni a közönséget és a zsűrit. Itt a jelmez kisebb hangsúlyt kap, sokkal fontosabb, hogy a műsor – legyen az monológ, ének, tánc vagy rövid szituációs játék – ötletes legyen.

A nyúllyukon túl

A Hungexpora érve színes kavalkád fogad. Széles vállú szuperhősök, parókás anime figurák tódulnak be a kapukon. Ha ezer szemem

fodrászolt paróka ül rózsa-

szín hajcsatokkal eltűzve,

vállára karnislyukakkal

ellátott függönyt terített

rosszul varrt nikecel csilla-

gokkal díszítve, derekára

VILÁGJÁRÓ

Amikor eltölthetsz pár napot a tulipánok földjén

Amikor Hollandiáról legfőképpen Amszbeszélünk, terdamról embernek a legtöbb közhelyek sokasága jut az eszébe. Legális fűfogyasztás, városokat átszelő csatornák, biciklivel munkába igyekvő emberek, intézményesített prostitúció és az eső. De ez a város és ez az ország ennél sokkal több és színesebb.

Ha felcsapunk egy lexikont, a multikulturális szó magyarázatánál akár Hollandia is szerepelhetne. Nem számít, hogy milyen vallású vagy, és melyik nemet részesíted előnyben, itt biztos nem fognak ferde szemmel nézni rád miatta, és ez egy olyan felszabadító érzés, amit kevés országban tapasztalhatunk meg. Ebben a városban az emberek boldogok, de úgy igazán. Amint kilépek a repülőtér ajtaján és beleszagolok a levegőbe, valahogy olyan érzés fog el, mintha a stressz és a gondok elszálllapításra jutnánk, hogy a hollandok jól élnek. Dübörög a gazdaság, az egy főre jutó GDP európai viszonylatban elég magas, és a lakosság túlnyomó többsége nem tudja, hogy mit jelent a nélkülözés. Nem kell ahhoz szombat estének lenni, hogy az éttermek és pubok tömve legyenek, és a bevásárlóutcák zsúfolásig megteljenek vevőkkel.

A turisták is előszeretettel látogatnak ide. Nem ritkán tizenöt-húsz fős bulizni vágyó társaságokkal akadhatunk össze a belváros szűk kis sikátoraiban. Lássuk be, a legális fűfogyasztás elég vonzó. A hatóságok azért megpróbálják ezt ellenőrzött kereteken belül tartani. Nem úgy kell elképzelni, hogy az ember a sok marihuánától bódult fiatal miatt nem tud közlekedni az utcán. Nagyon fontos szabály, hogy közterületen tilos a fogyasztása. Csak a hivatalos Coffee Shopokban megengedett. Más kérdés, hogy a rendőrök ezt nem veszik olyan szigorúan. Rendre lehet találkozni baráti társaságokkal, akik a belvároshoz közeli Vondelpark gyepén ülve chillelnek.

Amikor először érkezel ide turistaként, elég hamar azon kaphatod magad, hogy a közlekedés miatt általános halálfélelem lesz rajtad úrrá. Nem tudsz úgy kilépni egy épületből vagy átmenni az úttesten, hogy ne akarjon valamilyen jármű elütni. Általában ez bicikli, mert a többire az ember ösztönösen figyel. Leírhatatlan élmény, amikor már azt hiszed, hogy végre átjutottál az utca másik oldalára, túlélted a két villamost, a háromféle buszt és még az autóforgalmat is. Már fellélegeznél, amikor rájössz, hogy egy bicikliúton állsz, mert az a túloldal, és épp elütnek. Én kipróbáltam az érem másik felét Hamar eszembe jutott, hogy én is ezt csináltam. Aki nem ennyire bevállalós, választhatja a hagyományos tömegközlekedést is. Könnyen értelmezfeltöltőpontokon bankkáregyben vicces információ, viszont pont előtted fogja a

hető és logikus. Szinte bárhova el lehet jutni vele. Londonhoz hasonlóan itt is kártyával működik, csak nem Oyster, hanem OV Chipkaart a neve. A depozit hét euró, és a kihelyezett tyával lehet rátölteni pénzt vagy a Central Station-ön készpénzzel. Hasznos és hogy ha nincs leszálló, a busz csak és kizárólag akkor áll meg, ha leinted, akkor vezető kinyitni az ajtót.

a frikandel, a kroket és az erwtensoep. Az első egy húsrúd, a második pedig egy krokett, amit tulajdonképpen bármivel megtölte-

Prinsengrachton sétálgatva elég hamar beleütközünk az Anne Frank Házba is, ahol az év jelentős részében több órás sor áll. A kockázat elkerülése végett érdemes előre megváltani a belépőjegyet

is. Miután kiderült, hogy

huzamosabb időt fogok itt eltölteni, úgy döntöttem, hogy laza leszek, és veszek magamnak egy kétkerekűt, csakhogy megértsem, miért van mindenki annyira oda Ajánlatos elegendő eurót magunkkal hozni, mert a kisebb boltok és vendéglátóhelyek többségében Hollandián kívül kiállított kártyával nem lehet fizetni, és a kézpénzfelvétel ára is elég borsos.

az interneten, akkor soron kívül lehet bejutni.

Lehetőség szerint érdemes meglátogatni a Rijks és a Van Gogh Múzeumot is. Az előbbiben az Éjjeli őrjárat, az utóbbiban pedig a művész szinte összes jelentősebb alkotása megtekinthető. A Prinsengrachton sétálgatva elég hamar beleütközünk az Anne Frank Házba is, ahol az év jelentős részében több órás sor áll. A kockázat elkerülése végett érdemes előre megváltani a belépőjegyet az interneten, akkor soron kívül lehet bejutni. A környék XVII. században épült házainak festői környezetében számtalan kiemelkedően jó indonéz és olasz étterem bújik meg, de ha valaki inkább a helvi ízeket részesítené előnyben, a FEBO-nak nevezett gyorsétterem-láncban ezeket is kiróbálhatja. Végtelen mennyiségű pozitív dolgot lehet felsorolni Hollandiával kapcsolatban, de a sajtot leszámítva a helyi gasztronómia nem tartozik ezek közé. A három legtipikusabb holland étel nek. A kettő közös tulajdonságai, hogy bő olajban kell őket kisütni, és fast foodnak minősülnek. Az erwten borsót jelent, ezt a fogást legjobban egy mindent bele főzelékhez tudnám hasonlí-

Amszterdam zseniális hely. Mindegy, hogy nyaralni szeretnél, vagy új lakhelyen gondolkozol. Talán az egyetlen hátránya, hogy az időjárás nem éppen azoknak való, akik a négy évszakot részesítik előnyben, itt csak kettő van: amikor esik, és amikor nem. Mi, magyarok a csapadékot hajlamosak vagyunk túlaggódni. Felesleges arra várni, hogy elálljon, mert úgysem fog, de ha mégis, pont a napos időjárás hiánya miatt megtanuljuk jobban értékelni, ha tiszta és szép kék az égbolt.

Szóval ragadjatok esernyőt és gumicsizmát, és irány Amszterdam, de véssétek az eszetekbe, hogy a Piroslámpás negyeden és a Coffee Shopokon kívül is bőven akad látnivaló!

KULCSÁR DOROTTYA

tak volna. Az épületek és az utcák olyan nyugalmat sugároznak, ami szavakkal alig kifejezhető.

Ha a miértek keresésére vállalkoznánk, elég hamar arra az egyszerű megál-

Amíg nincs rendbontás, addig szemet hunynak felette, de ha valami rosszul sül el, esetleg rongálásba vagy kiabálásba csap át a buli, a büntetés sokkalta szigorúbb.

érte. Az első dolog, amit észrevettem, hogy a bolond városnézők folyamatosan kilépnek elém a semmiből, és nem tudok tőlük haladni, mert tíz méterenként meg akarnak halni.

MŰHELY XIV. évfolyam 1. szám

NYEREMÉNYJÁTÉK

A helyes megfejtést beküldők között két jegyet sorsolunk ki a Szkéné Színház egy előadására, valamint egy további szerencsés megfejtőnk a BME Ajándékbolt jóvoltából egy pólóval lesz gazdagabb. A megfejtéseket a magazin@muhely.com e-mail címre várjuk március 1-ig.

	2.	Fény nélküli	Vagy angolul	Föld- darab	Szélein súg	Kelvin	Kever	Sugár	Költői napszak	Lég- mozgás	Higgadt állapot	Tan- könyv	Könyv jelzője lehet	Kezé- ben fog
1.	-	*	•	•	*	*	*	*	*	*	*	•	*	•
Csörög	-					Liter Beszél	>	Vallási csoport Higgadt	•					
Infor- matika	-		Giga Tamara becézve	•	Nyomán Kórház	>		*				Papírra vet Fafajta	•	
Legelő	-			Mi módon Ősállat	•				Left Alfa rész	•	Egyé! Csen	*	Tanuló Hó teszi tavasszal	>
Kézbe- sít	-			•	Fürge emlős Kacag				•	Latin én 1	·		•	
Newton	•	3.	•		·									
Yard	•	Részben kinevet Járom	A			Állóvíz Jód	•		Ütve Régi	•				
Róai hat		*	Bölcsit követi Szintén	•		•	Szolmiz. hang Továbbá	•	*	Méter Lombos növény	•	Ausztria Sír		
Női becenév	>		V	Eme Zorro	•	Csoki fajta Dehogy!	*		Nem egyenes Bal	*		•		
	•			•		•		Indonáz sziget	•				Kötőszó	>

Vendégségben **Tóth Veránál**

Kérdezz bármit vendéglátónktól!

A következő lapszám megjelenése előtt ellátogatunk Tóth Vera énekesnőhöz. Ha szívesen feltennél neki egy kérdést életéről, munkájáról, vagy akár terveiről, írd azt meg **február 26-ig** az info@muhely.com címre Tóth Veránál címmel.

Télvégi

kultúrajánló

Február végére a zimankó és a sötét még a legelvakultabb hidegkedvelők türelmét is kikezdi. Ha azonban azt hisszük, hogy ilyenkor mindenki a paplan alatt igyekszik kibekkelni a maradék pár hetet tavaszig, akkor tévedünk: a művészvilág csakúgy pezseg. Ajánlónk segít, hogy télvégi nyafogás helyett tartalmasan töltsük el az időt az első napsugarak beköszöntéig.

Férfiak is spiccen

A Budapest Táncfesztivál a Nemzeti Táncszínház rendezésében várja február 24. és március 3. között a tánc iránt fogékony közönséget. A magyar nagyvárosok társulatai mellett két nemzetközi produkció is fellép, a műsorok pedig táncstílusok egész sorát vonultatják fel. A Szegedi Kortárs Balett premierje mellett (Árnyak és vágyak) klasszikus darabok kortárs feldolgozásával is találkozhatunk (Hattyúk tava a Pécsi Balett előadásában), ám az esemény fénypontjának a New Yorkból

érkező Les Ballets Trockadero de Monte Carlo előadása ígérkezik: a kizárólag férfiakból álló társulat a klasszikus balett fergeteges paródiáját mutatja be a Müpa Fesztivál Színházában február 24-25-én.

Cziffra-szelet, Cziffra-kávé

Budapesten járva igen sok plakáton találkozhattunk Cziffra Gvörgy nevével, a roma származású zongoravirtuóz emlékére ugyanis fesztivált rendeznek

Schubert és Liszt örökzöldjeivel találkozhatnak, de felcsendül majd a '40-es, '50-es évek slágerei közül is néhány. A hangversenyek mellett hangszerbemutatóval és beszélgetésekkel is készülnek a rendezők, ám a MOM Kulturális Központban a Cziffra György kávéval is megismerkedhetünk (bár hogy az olasz espresso- és a török kávékultúra ötvözete hogyan csalogatja elő a bennünk rejlő zongoraművészt, az a helyszínen derül majd ki).

február 25-28. között, hagyományteremtő jelleggel. Meglepetésként kiállítással és süteménynyel, kevésbé meglepő módon koncertekkel és mesterkurzussal ünneplik a művész életművét. A klasszikus zene kedvelői Chopin,

Igéző zöld szemek

Megvan a fotó, amelyen egy vörös lepelbe bújt fiatal lány tartja fogva a néző tekintetét? Többek közt ez az ikonikus felvétel (Afgán lány) is látható lesz a Műcsarnok február 25-én

nyíló kiállításán, amely Steve McCurry mintegy hatvan ázsiai felvételét mutatja be. A legendás amerikai fotós munkáit egy dán gyűjteménytől kapta kölcsön a múzeum, ám a világsajtót bejárt képeket nem csak műgyűjtők tartják izgalmasnak: eltűnőfélben lévő kultúrákat, konfliktusok sújtotta területeket ábrázoló fényképek minden internetező számára ismertek. A Legendás Fotók című kiállítás megnyitóján maga a művész is részt vesz, így 25-én tizenhét óra tájban érdemes a Hősök tere környékén csellengeni.

A magyar film dicsérete

A Magyar Filmakadémia március 1-6. között dönt a 2014-2015-ben bemutatott magyar filmipari termékek legjobbjai felől, és ha mindez hidegen is hagy bennünket, azért ne feledjük: a Mom Park Cinema City-je jobbnál jobb magyar filmekkel várja a kuckózni vágyókat. A fesztivál nyitófilmje a Saul fia lesz, és miközben olyan filmek is felbukkannak, mint a Liza, a rókatündér vagy a Hajnali láz, addig kevésbé lerágott csontokba is belebotolhatunk: gyerekfilmekbe (A kőmajmok háza), dokumentumfilmekbe (Káin gyermekei) és animációs filmekbe (Cosmic Jacuzzi). Ugyan sokszor és sokat olvashattunk róla, azért most sem hagyjuk ki személyes kedvencünket, a VAN valami furcsa és megmagyarázhatatlan című örökbecsű darabot.

VARGA ÁGNES

Felelős kiadó: Daku Dávid Rácz Tamás

Főszerkesztő: Szabó Zsolt Lapmenedzser: Boros Miklós

Rovatvezetők:

BME körkép, bmekorkep@muhely.com Kupcsik Réka Kapun kívül, kapunkivul@muhely.com, Kulcsár Dorottva Közélet, kozelet@muhely.com Bencsik Ildikó Sport, sport@muhely.com Pál Noémi Magazin, magazin@muhely.com

Bedő Balázs Technika, technika@muhely.com)

Kép- és tördelőszerkesztő: Baki Mihály

Az újság készítésében résztvettek: Jakab Csaba, Vers Dávid Martin, Martin-Kovács Ákos, Háfra Gábor

Szerkesztőség:

1111 Bp., Műegyetem rkp. 3. K.I.76, Tel./Fax: 463-2081, E-mail: info@muhely.com,

Hirdetésszervezés:

E-mail: info@muhely.com Tel.: 463-2081, Fax: 463-3839

Nyomda:

Komáromi Nyomda és Kiadó Kft. Vezető: Kovács János ügyvezető igazgató

Az újság megjelenik kéthetente 7000 példányban.

> Ingyenes. HU ISSN 1589-6668

Lapunkat rendszeresen szemlézi a megújult

Az írás művészete

A Műhely lap szerkesztősége gyakorlatorientált újságíró képzést indít elsősorban 1. és 2. évfolyamos hallgatók számára.

Az előadások időpontja: csütörtök 17-18 óra A képzés időtartama: 2016. február 25. - május 26. A képzés helyszíne: K.I.71.

A részvétel INGYENES.

Jelentkezés: info@muhely.com

A jelentkezéshez kérjük adjátok meg a nevetek mellé az évfolyamotokat és annak a karnak a nevét, amelynek hallgatói vagytok.

MÜHELY

GONDOLATOK

Ebben a rovatunkban prózákat, verseket, egyéb irodalmi műveket, valamint szociográfiákat közlünk. Várjuk e tárgyban írásaitokat a publicisztika@muhely.com e-mail címre, Gondolat jeligével.

Előítélet és tolerancia

Kovács Péter gondolatai a Progresszív Színi Társulat péntek esti előadásán kiléptek a teátrum falai közül. Még az sem zökkentette ki révedésszerű elkalandozásából, hogy a színészek meztelenül, vértől ázottan mészárolták egymást a színpadon. Már sokszor látott ilyesmit.

Töprengésének tárgya a magyar társadalom legszámkivetettebb tagja volt: vajon ki és milyen lehet ő? Furcsán hangzik, de gyakorlatilag főállásban jártatta az agyát ilyesmin, mert a Szolidáris Társadalomért Alapítvány kreatív munkatársaként egy új plakátkampány kiötlésén dolgozott. Átvette magában, hogy mit tanult az alapítványi műhely tanfolyamain a magyarokról, és már sorjáztak is elméjéből a jobbnál jobb gondolatok.

A legelnyomottabb ember nyilvánvalóan az egyre szélesebb körben elterjedő rasszizmus áldozata. Ez a magyar viszonyok között nagyjából annyit jelent, hogy az illető cigány. Nem feledkezhetünk el a társadalom fasisztoid elhajlásáról sem. A keresett személy a virágkorát élő antiszemitizmussal szemben is kiszolgáltatott. Tehát egy apai ágon cigány, anyai ágon pedig zsidó származású személyről beszélünk.

A magyar társadalom xenofób mivolta minden kétséget kizáróan bizonyítást nyert, amikor a menekültekkel szemben tanúsított, mélyen gyökerező ellenérzés a felszínre került. A szóban forgó sorstalan pária értelemszerűen egy bevándorló. Cigány apa és zsidó anya Erdélyből Magyarországra szakadt román fia. Ha ez még nem lenne elég: köztudomású, hogy Magyarország a homofóbia melegágya. Tehát az ország legszámkivetettebb polgára cigány illetve zsidó szülők homoszexuális román fia. Lám, összeállt a kép. Embert próbáló feladvány volt ez Kovácsnak.

A következő hetek lázas kutakodással teltek. Romkocsmáról romkocsmára járt, faggatta belvárosi ismerőseit, írt a TASZ-nak és a Helsinki Bizottságnak, érdeklődött melegjogi aktivistáknál, felkeresett pszichológusokat, mígnem siker koronázta temérdek fáradozását. Szerény budai második emeleti lakásán találta meg a legkirekesztettebbet. Egy tiszta tekintetű ifjú nyitott neki ajtót. "Kolompár Ezékiel" - mutatkozott be nyájasan. Kovács mint az egyenlő bánásmód élharcosa együttérző hangnemben felkérte Ezékielt, hogy legyen legújabb tolerancia kampányuk arca, és ezzel is segítse sorstársait.

A fiatalember megköszönte a felkérést, de nem vállalta el, mert boldog és kiegyensúlyozott, barátságos az emberekkel, és környezete is szeretettel tekint rá, így nem tud azonosulni a nevezett üggyel.

A válasz teljesen letaglózta Kovácsot. Úgy érezte magát, mint az a keresztes lovag, aki felhevült testtel harcba indul, de az utolsó pillanatban közlik vele, hogy a csata, amelyet meg akart vívni, érdeklődés hiányában elmarad.

BÁRKOVICS GERGŐ

HIRDETÉS

MÚEGYETEMI ÁLLÁSBÖRZE

2016. MÁRCIUS 30-31.

1 HELYSZÍN - 2 NAP - 3 EMELET - KERESS JÓL!

Felkészítő Napok: Március 7-25.

WWW.ALLASBORZE.BME.HU

FB.COM/MUEGYETEMIALLASBORZE